

30.12.2011 року

м. Суми

**Про затвердження Програми
економічного та соціального
розвитку Сумського району
на 2012 рік та основні напрями
розвитку на 2013-2014 роки**

Керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розглянувши пропозиції районної державної адміністрації щодо затвердження «Програми економічного та соціального розвитку Сумського району на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013-2014 роки», районна рада вирішила:

1. Затвердити «Програму економічного та соціального розвитку Сумського району на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013-2014 роки».

Голова районної ради

І.В. Бояринова

**ПРОГРАМА
ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ СУМСЬКОГО РАЙОНУ
НА 2012 РІК ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ
РОЗВИТКУ НА 2013-2014 РОКИ**

ЗМІСТ

Вступ	3
I. Соціально-економічний розвиток Сумського району у 2011 році	4
II. Цілі та завдання Програми	10
III. Фактори соціально-економічного розвитку району у 2012 році	11
IV. Пріоритетні напрями економічної і соціальної політики на 2012 рік	16
1. Забезпечення умов для подальшого соціально-економічного зростання	16
1.1. Податково-бюджетна політика	16
1.2. Інвестиційна діяльність, створення умов для інвестиційної привабливості	17
1.3. Споживчий ринок	18
1.4. Регуляторна політика та розвиток підприємництва	19
2. Модернізація виробництва та інфраструктури	20
2.1. Промисловість, інноваційний розвиток	20
2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу	21
2.3. Транспорт та зв'язок	22
2.4. Енергозабезпечення та енергозбереження	23
2.5. Дорожній комплекс	24
2.6. Житлова політика	25
2.7. Житлово-комунальне господарство	26
3. Підвищення соціальних стандартів та гуманітарний розвиток	27
3.1. Підтримка сім'ї, дітей та молоді	27
3.2. Грошові доходи населення	28
3.3. Зайнятість населення та ринок праці	29
3.4. Соціальне забезпечення	30
3.5. Пенсійне забезпечення	30
3.6. Покращення здоров'я населення району	31
3.7. Освіта	32
3.8. Фізична культура і спорт	33
3.9. Культура, туризм	34
3.10. Інформаційний простір	36
3.11. Формування толерантного суспільства	36
3.12. Охорона навколишнього природного середовища	37
3.13. Забезпечення законності і правопорядку	38
4. Розвиток міжнародної співпраці	39
5. Поліпшення якості державного управління	40
V. Контроль за виконанням Програми	41
VI. Основні напрями розвитку на 2013-2014 роки	43
Додатки	
Додаток 1.1. Заходи щодо реалізації програми економічного і соціального розвитку Сумського району на 2012 рік	
Додаток 1.2. Перелік заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності територій, що передбачені	

районними державними адміністраціями та виконавчими комітетами міських рад для реалізації у 2012 році

Додаток 2. Основні показники економічного і соціального розвитку Сумського району на 2012-2014 роки

Додаток 3. Перелік програм, які будуть реалізовуватись в Сумському районі протягом 2012 року

ВСТУП

Проект Програми економічного і соціального розвитку Сумського району на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013-2014 роки (далі – Програма) розроблено управлінням економіки Сумської районної державної адміністрації разом з іншими структурними підрозділами районної державної адміністрації відповідно до Закону України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", розпорядження голови Сумської районної державної адміністрації від 27.10.2011 № 999 "Про організацію розроблення проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумського району на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013-2014 роки".

В основу проекту Програми покладені ключові положення передвиборчої Програми Президента України В.Ф.Януковича "Україна – для людей", Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкуренто-спроможна економіка, ефективна держава", Стратегії розвитку Сумської області на період до 2015 року "Нова Сумщина – 2015".

Метою Програми є зростання добробуту і підвищення якості життя населення за рахунок забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці, підвищення її конкурентоспроможності як основи для збалансованого зростання стандартів та показників економічного розвитку.

Програма визначає цілі, завдання, основні заходи економічного і соціального розвитку Сумського району на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013-2014 роки. За кожним напрямом сформульовані проблемні питання та критерії ефективності.

Напрями та завдання Програми конкретизуються в додатках до неї: "Заходи щодо реалізації Програми економічного і соціального розвитку району на 2012 рік", "Основні прогнозні показники економічного і соціального розвитку району на 2012 рік", "Перелік програм по галузях, які будуть реалізовуватись в районі протягом 2012 року».

I. Соціально-економічний розвиток Сумського району в 2011 році

Економічне зростання в районі у 2010-2011 роках, що розпочалося після фінансово-економічної кризи 2009 року, поступово набуває рис відновлення, компенсуючи втрачений потенціал.

В агропромисловому комплексі району протягом 9 місяців вироблено сільгосппродукції на 169,7 млн.грн. (за весь 2010 – 140,7 млн.грн.), темп росту складає 174%.

З метою розвитку великотоварного виробництва з використанням сучасних технологій залучено понад 21 млн.гривень:

- триває будівництво корівника з доїльним залом у ТОВ АФ “Степ”, у 2011 р. залучено близько 1,3 млн..грн. -у ТОВ АФ “Низи” було побудовано молокопровод,

- у ТОВ АФ “Лан” відбулося дообладнання молочного комплексу, залучено близько 2 млн. грн.

- у ТОВ АК “Маяк” відбувається реконструкція свиногокомплексу, залучено близько 5 млн. грн.

- продовжується реконструкція птахівничого комплексу у ТОВ “Сумський бекон”, залучено близько 3 млн. грн. Вже завершено реконструкцію пташників для одночасної посадки на відгодівлю 32 тис. голів індиків.

- триває реконструкція птахівничого комплексу у ТОВ “АВІС Україна”, залучно близько 10 млн. грн. Вже введено потужностей на 440,584 тисяч голів.

Крім того, з початку року за власні кошти сільськогосподарських підприємств придбано 48 одиниць сільськогосподарської техніки на загальну суму 14,6 млн.грн.

Станом на 01.10.2011 р. поголів'я великої рогатої 13754 голів, у тому числі корів -5380 голів, поголів'я свиней становить 15426 голів.

Виробництво м'яса у сільськогосподарських підприємствах району збільшилося на 14 % проти відповідного періоду минулого року і складає 3450 тонн. Реалізація худоби та птиці на забій в живій вазі також збільшилась і складає 3442 тонни.

Обсяги виробництва молока в районі за січень - вересень 2011 р. збільшилися на 1% у порівнянні з відповідною датою минулого року і становлять 19634 тонн. Середній надій на корову склав 3623 кг, або збільшився на 8% до показника відповідного періоду минулого року.

Середньодобові прирости ВРХ склали 441 грам, свиней-406 грамів.

Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника за січень- вересень 2011 р. збільшилася на 16% у порівнянні з аналогічним періодом 2010 р. і складає 1560 грн.

У районі зареєстровано 7 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів: СОК “Електросервіс”, СОК “Кровненський”, СОК “Хотінський”, СОК “Печищанський”, СОК “Північний”, СОК “Пролісок”, СОК “Ім.Михайліченка”.

На поточну дату на території району залишилось 3 промислових економічно активних підприємства, що мають районну реєстрацію. зокрема ВАТ „Сумський з-д продтоварів”, ТОВ „З-д Еко – продукт”, ЗАТ „Сумський комбікормовий завод”, (ДАК „Хліб України” „Сумський комбінат хлібопродуктів”).

Загальний обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) за січень-серпень 2011 року зменшився на 33,8 % в порівнянні з аналогічним періодом минулого року і склав 26,7 млн.грн. У розрахунку на одну особу обсяг реалізованої промислової продукції склав 424 гривні, що на 216 гривні менше в порівнянні з аналогічним періодом 2010 року.

Позитивна динаміка зростання темпів росту спостерігається лише на ЗАТ „Сумський комбікормовий завод” – 159,9% .

Разом з тим, за січень-червень 2011 року підприємствами та організаціями всіх форм власності освоєно 54,5 млн. гривень інвестицій в основний капітал, що на 43,5 % більше, ніж за аналогічний період минулого року.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в районі склав 69,9 тис. доларів США (0,0% від загального обсягу).

З метою створення привабливого інвестиційного клімату райдержадміністрацією створена рада з питань залучення іноземних інвестицій за принципом „єдиного інвестиційного вікна”, розміщується на веб-сайті райдержадміністрації інформація про інвестиційний потенціал території, вільні виробничі площі, земельні ділянки, що можуть бути запропоновані інвесторам та інвестиційні проекти та пропозиції підприємств району.

Протягом січня-вересня 2011 року всіма забудовниками за рахунок різних джерел фінансування введено в експлуатацію 9,9 тисяч кв. метрів загальної площі житла, що майже на 600 кв. метрів більше відповідного періоду минулого року.

В дорожньому комплексі філією «Сумський райавтодор» за січень-вересень 2011 року виконані роботи по поточному ремонту і експлуатаційному утриманню автомобільних доріг на загальну суму 1,7

млн. гривень, в т.ч. поточного ремонту виконано на суму 78,4 тис.грн. проти 752,7 тис.грн. в 2010 році.

Розвиток енергетики, транспорту та зв'язку.

Рівень оплати за спожиту електричну енергію за січень-серпень 2011 року становить 99,1%, заборгованість споживачів перед ВАТ "Сумиобленерго" станом на 01.09.2011 року складає 1,0 млн.грн., в т. ч. заборгованість минулих років – 845,0 тис.грн.

Рівень розрахунків за спожитий природний газ за січень-серпень 2011 року становить 118,9 %, переплата споживачів перед ВАТ "Сумигаз" станом на 01.09.2011 року становить 550 тис.грн.

Автомобільним транспортом за січень-серпень 2011 року перевезено 54,2 тис. тонн вантажів, що на 0,7 % менше обсягів перевезень за січень-серпень 2010 року, вантажооборот зріс на 5,1%.

За звітний період пасажирським транспортом скористалося 1807,1 тис. пасажирів, що на 11,01 % менше, ніж за відповідний період минулого року, пасажирооборот зменшився на 9,01 %.

В житлово-комунальному господарстві протягом поточного року використано кошти тільки за програмою «Сільська криниця на 2008-2015». За загальнодержавними програмами «Реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки» та «Питна вода на 2006-2020» кошти не надходили.

За січень-вересень 2011 року для підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства була проведена реконструкція водогону в с. Сад – 0,34 км на суму 51,0 тис.грн., реконструкція свердловини в с. Токарі на суму 93,0 тис.грн., облаштовано 110 колодязів на суму 150 тис.грн., облаштовано та почищено 11 колодязів на суму 60,0 тис.грн.,

Відновлено вуличне освітлення в с. Симонівка Великовільківської сільської ради (вул. Глибока) на суму 15,0 тис. грн., виготовлена проектна документація на вуличне освітлення в с. Н.Сироватка на суму 10,0 тис. грн.

Середній тариф на послуги з водопостачання для населення складає 2,86 гривні за 1 куб. метр, з водовідведення – 2,60 гривні за 1 куб. метр, для бюджетних установ 2,62 гривні та 3,85 гривні відповідно, середній тариф з утримання будинків становить 0,57 гривні за 1 кв. метр, централізоване теплопостачання для населення відсутнє.

На споживчому ринку спостерігається збільшення обсягу роздрібно-

го товарообороту. Так товарооборот підприємств-юридичних осіб за I півріччя 2011 рік збільшився на 55,5 % порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 39,9 млн. гривень. Обсяг послуг, реалізованих населенню району за січень-серпень 2011 року склав 140,2 тис. гривень. У розрахунку на 1 особу реалізація платних послуг становить 2,22 гривні.

За січень-серпень 2011 рік в районі було відкрито 10 закладів торгівлі, 2 заклади побутового обслуговування населення та 1 заклад громадського харчування (кафе).

На території Сумського району ринки відсутні.

В малому підприємстві ситуація ще не змінилась на краще.

За 9 місяців 2011 року зареєстровано 123 суб'єкти підприємницької діяльності, що на 49,8% менше ніж за аналогічний період 2010 року (247), при цьому припинили діяльність 111 СПД. Ведуть діяльність та звітують 1395 СПД.

За січень-вересень 2011 року в центрі зайнятості 14 безробітним надана одноразова виплата допомоги по безробіттю для відкриття власної справи.

Загальна кількість фізичних осіб- суб'єктів підприємницької діяльності складає 2841 осіб, малих підприємств -216.

Відбулось збільшення податкових надходжень від суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб до державного бюджету на 8,4% (1млн.120 тис.грн.), до місцевого бюджету – зменшились на 2,9,0% (2 млн.420 тис.грн.).

Разом з тим податковий борг по податках і зборах, які зараховуються до місцевих бюджетів з урахування суми боргу по підприємствах - банкрутах станом на 01.10.2011 склав 3,7 млн. гривень, що в 2,6 рази більше в порівнянні з аналогічним періодом минулим роком (1,4 млн. грн.).

Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника за січень-червень 2011 року склала 1675,0 гривні, що на 12,3 % більше відповідного періоду минулого року при програмному показникові у 15%.

Заборгованості із виплати заробітної плати на економічно активних підприємствах державної та комунальної форми власності немає.

У сфері реалізації державної політики щодо соціальної підтримки малозабезпечених сімей, сімей з дітьми, інвалідів з дитинства, дітей-інвалідів упродовж січня-вересня 2011 року надана державна

підтримка згаданих категорій осіб на суму 24,6 млн.грн. Заборгованість з виплати допомог відсутня.

До Пенсійного фонду району за 9 місяців 2011 року від платників внесків надійшло 56,8 млн. гривень., або 95% від планового завдання.

Заборгованість до управління Пенсійного фонду України в Сумському районі протягом січня–вересня 2011 року зросла на 85,7 тис. гривень у порівнянні з початком року і станом на 01.10.2011 року досягла 794,9 тис. гривень.

Протягом січня-вересня 2011 року борги економічно – активних підприємств перед Пенсійним фондом станом на 01.10.2011 року зменшились на 45,6 тис. гривень і складають 259,9 тис. гривень.

На ринку праці протягом січня - вересня 2011 року послугами Сумського районного центру зайнятості скористалося 1667 незайнятих громадян, що на 15 % більше від аналогічного періоду 2010 року. Мали статус безробітного 1570 осіб, що на 234 особи більше, ніж за цей же період минулого року.

За дев'ять місяців поточного року за направленнями служби зайнятості працевлаштовані 578 осіб, що на 14,9 % більше від аналогічного періоду минулого року. Рівень працевлаштування становить 34,7%.

Професійне навчання за січень-вересень 2011 року пройшли 237 безробітних , що на 3% більше, ніж за відповідний період минулого року, проведено 44 семінари з підприємницької діяльності, в яких прийняли участь 516 безробітних.

В громадських роботах у січні-вересні 2011 року взяли участь 346 безробітних (питома вага осіб, які брали участь у громадських роботах становить 22,0%), у відповідному періоді минулого року до громадських робіт було залучено 329 осіб.

З початку року за сприяння служби зайнятості створено 543 нових робочих місця (для найманих працівників у юридичних осіб - 118 та 425 для найманих працівників у фізичних осіб-підприємців шляхом реєстрації трудових договорів у центрі зайнятості). Але при цьому ліквідовано 398 робочих місць: 22 у юридичних осіб, 376 – для найманих працівників у фізичних осіб-підприємців.

Станом на 01.01.2011 року на обліку в центрі зайнятості перебувало 890 незайнятих громадян, з них 843 мали статус безробітного. Чисельність зареєстрованих незайнятих громадян станом на 01.10.2011 року складає 477 осіб, з них 463- мають статус безробітного.

В гуманітарній сфері в галузі охорони здоров'я мережа закладів не скоротилась.

Медичну допомогу в районі станом на 01.10.2011 року надають: центральна районна лікарня на 165 ліжок та 170 відвідувань в зміну; дві селищні лікарні на 35 ліжок та 74 відвідування в зміну; три сільські дільничні лікарні на 30 ліжок та 129 відвідувань в зміну; 16 амбулаторій загальної практики сімейної медицини на 615 відвідувань в зміну; 27 фельдшерсько-акушерських і 8 фельдшерських пунктів.

На фінансування галузі на 2011 рік затверджено (з урахуванням уточнення) 27,2 млн. гривень, за січень-вересень місяць 2011 року заклади охорони здоров'я району профінансовано в обсязі 18,5 млн. гривень, в тому числі на медикаменти з затвердженої суми у 2,3 млн. грн., профінансовано – 1,6 млн. грн.

За звітний період було придбано 9 комп'ютерів на загальну суму 30,0 тис. гривень за рахунок спецфонду.

В галузі освіти з початку навчального року в районі функціонують 22 загальноосвітні школи I-III ступенів, 2 загальноосвітні школи I-II ступенів, 11 навчально-виховних комплексів, в яких навчається 4740 дітей.

Гарячим харчуванням охоплено 85% учнів. Учні початкових класів харчуванням забезпечені на 100 %.

Підвезенням до місця навчання охоплено 1109 учнів (100% від потреби) та 109 педагогічних працівників.

Рівень комп'ютеризації закладів освіти району становить 85%. До мережі Інтернет підключено 29 навчальних закладів I-III ступенів та 5 шкіл I-II ступенів.

Проведено оздоровчу кампанію - в районі функціонував 41 табір відпочинку. Організованими формами відпочинку та оздоровлення було охоплено 3185 учнів, що становить 69,5% від загальної кількості учнів 1-10 класів.

У таборах, організованих при загальноосвітніх навчальних закладах району, відпочили 55 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (100% без урахування 12 випускників), 82 дитини, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС (76%), 50 дітей-інвалідів (64%), 361 дитина, що виховується в багатодітних та малозабезпечених родин (70%).

Крім того, 4 дитини, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, оздоровилося у санаторії «Лазурний» м. Бердянськ, 5 – у санаторії

«Токарі» м. Лебедин. 8 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування мали змогу відпочити у ДОТ «Зірниця».

Насиченою подіями було культурне життя району.

Проведено районний фестиваль народної творчості «Хліборобська пісня», у якому взяли участь близько 1,5 тис. учасників аматорських колективів з 30 територіальних громад;

-Творчий звіт Сумського району в рамках обласного фестивалю мистецтв Сумщини «Свята моя земля, велична Україна!»;

Всього ж учасники мистецьких колективів району прийняли участь у 16 обласних, Всеукраїнських та Міжнародному фестивалях і конкурсах.

На виконання заходів щодо зміцнення матеріальної бази закладів культури за звітний період проведено ремонтних робіт на загальну суму 312 тис.грн.

За звітний період бібліотечний фонд поповнився на 219 примірників на загальну суму 11,8 тис.грн.

Здійснено підключення Сумської районної бібліотеки до інформаційної мережі Інтернет.

Активно молодь та населення району підтримували заходи з фізичної культури і спорту.

Протягом 9 місяців 2011 року відділом у справах молоді та спорту організовано і проведено численні районні змагання з волейболу серед юнацьких та чоловічих команд (21 команда – 189 учасників), шахів (16 команд – 64 учасника), шашок (18 команд – 68 учасників), настільного тенісу (14 команд – 42 учасника), легкоатлетичного кросу (12 команд – 51 учасник), гирьового спорту (10 команд – 25 учасників), з футболу серед юнацьких та чоловічих команд (юнацьких 11 команд – 220 учасників, чоловічих 22 команди – 506 учасників). Всього: 33 команди, 726 учасників.

10 вересня 2011 року в с. В.Чернеччина було проведено районне свято, присвячене Дню фізичної культури і спорту. У програмі свята: районні змагання з легкоатлетичного кросу, армспорту, гирьового спорту на кубок голови райдержадміністрації з футболу серед юнацьких команд. Переможці та призери змагань були нагороджені кубком, грамотами та футбольними м'ячами.

Проведено районну спартакіаду серед державних службовців, взяли участь в обласній спартакіаді. Команда району виборола I місце у змаганнях з футболу.

Проведена певна робота по стабілізації криміногенної ситуації в районі.

За звітний період зареєстровано 506 злочинів проти 513 у 2010 році. Скоротилась кількість тяжких та особливо тяжких злочинів – на 3%, скоєних групами осіб – на 30%, скоєних у сфері обігу наркотичних засобів – на 20%.

II. Цілі та завдання Програми

Цілями та завданнями Програми є створення в середньостроковій перспективі підґрунтя для:

поліпшення умов життєдіяльності населення району на основі розвитку економіки як базису для підвищення зайнятості, збільшення доходів та зниження рівня інфляції;

підвищення конкурентоспроможності товарів та послуг, вироблених на Сумщині, нарощення їх експорту та створення умов для імпортозаміщення;

інвестиційно-інноваційного розвитку економіки області, реалізації інвестиційних проектів;

модернізації інфраструктури району, зокрема житлово-комунальної;

поліпшення бізнесклімату, створення умов для максимально вільного ведення бізнесу;

покращення стану навколишнього природного середовища та забезпечення екологічно збалансованого використання природних ресурсів;

підвищення стандартів життя шляхом поліпшення якості та доступності освіти, медичного обслуговування, соціального захисту населення, спорту і культури;

підвищення ефективності державного управління шляхом залучення високопрофесійних кадрів на державну службу.

З метою досягнення поставлених середньострокових цілей і завдань регіональна політика буде формуватися та реалізовуватися таким чином, щоб забезпечити необхідні умови для підвищення самодостатності економічного і соціального розвитку Сумського району.

III. Фактори соціально-економічного розвитку району у 2012 році

Стратегічними завданнями для району в 2012 році є модернізація та технічне переозброєння основного виробництва на основі інвестиційно-інноваційної складової. Буде проводитись робота щодо реалізації проектів з оновлення та створення нових виробничих потужностей, що стимулюватиме зростання виробництва головним чином у домінуючому в Сумському районі агропромисловому комплексі, створення нових робочих місць, підвищення доходів населення.

У промисловому комплексі головним завданням на 2012 рік є стабілізація обсягів промислового виробництва, збереження робочих місць, збільшення обсягів реалізованої продукції місцевих товаровиробників в межах регіону.

Темп росту промислового виробництва очікується на рівні 100,5% за рахунок будівництва комбікормового заводу ТОВ АП «Сумський бекон» виробничою потужністю 40 тис.тон на рік.

Економічний розвиток району відбуватиметься в умовах реалізації політики, спрямованої на забезпечення пріоритетного розвитку агропромислового комплексу.

Передбачається, що поштовхом для розвитку сільськогосподарського виробництва стане підвищення економічної ефективності виробництва за рахунок упровадження в виробництво сучасних технологій, залучення інвестицій у розвиток сільських територій, зміцнення конкурентних позицій сільськогосподарської продукції.

Виконання програмних завдань дозволить забезпечити зміцнення конкурентних позицій сільськогосподарської продукції, зростання обсягів виробництва валової продукції сільського господарства на рівні 2%. Темпи приросту виробництва харчових продуктів, напоїв - 4 %.

Заходами Програми передбачається реалізація декількох проектів в напрямку розвитку великотоварного виробництва з використанням сучасних технологій: будівництво 4 молокопроводів на 600 корів, будівництво 2 мінікомбікормових заводів в ПрАТ «Райз-Максимко», завершення реконструкції тваринницького приміщення на 260 голів у ТОВ АФ «Низи», будівництво молокопроводу в ТОВ АФ «Северинівська», реконструкція 7 пташників на 50 тис.голів індиків в

ТОВ АТ «Сумський бекон», реконструкція виробничого приміщення на 90 тис. голів курей та організації власного виробництва комбікормів в ТОВ «Лвіс Україна», будівництво молочнопроводу на 200 голів в ПАТ «Іскра», реконструкція телятника на 200 голів ТОВ АФ «Лан» вартістю майже 20 млн. гривень власних коштів підприємств.

На розвиток галузі рослинництва, її технічного переоснащення і придбання 48 одиниць техніки сільськогосподарського призначення планується спрямувати майже 16 млн. гривень власних коштів сільгосптоваровиробників.

Передбачається підвищення рівня доходів сільського населення як за рахунок підвищення рівня заробітної плати працівників сільського господарства – очікується зростання середньомісячної заробітної плати до 11% (1830 гривень), так і за рахунок переоформлення договорів оренди земельних паїв з метою забезпечення встановлення плати за оренду в розмірі 3%.

Наведені заходи забезпечать загальний достатній рівень забезпечення жителів району якісними товарами та продуктами харчування за доступними цінами, а також бюджетних закладів продуктами харчування місцевого виробництва.

З метою подальшого просування на товарні ринки конкурентоспроможної, високотехнологічної продукції виробників району основними пріоритетами розвитку міжнародного співробітництва та зовнішньоекономічної діяльності в 2012 році будуть:

активізація міжрегіонального та транскордонного співробітництва, де особлива увага приділятиметься відносинам з регіонами Російської Федерації, країнами СНД;

співпраця з Асоціацією європейських прикордонних регіонів та впровадження спільних програм та проектів Єврорегіону "Ярославна";

сприяння участі суб'єктів господарювання району в регіональних, національних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах як інструменту презентації району;

Реалізація цих завдань дозволить покращити доступ товарів та послуг регіону до міжнародних ринків, збільшити обсяг збуту продукції, покращити зростання основних показників зовнішньої торгівлі експорту та імпорту товарів.

З метою розбудови інфраструктури району буде проведено наступну роботу:

проведення експлуатаційного утримання та поточного ремонту автомобільних доріг району;

сприяння повному, безпечному та якісному задоволенню потреб населення в послугах автомобільного транспорту, підвищенню якості послуг зв'язку;

реалізація в районі обласної цільової програми "Власний дім".

подальше удосконалення систем теплопозабезпечення бюджетних закладів, закладів освіти, охорони здоров'я та культури, впровадження енергозберігаючих заходів з використанням місцевих поновлювальних видів палива, суттєвого скорочення обсягів споживання паливно-енергетичних ресурсів за рахунок упровадження сучасних технологій та обладнання, використання альтернативних видів палива;

забезпечення безперебійного та безаварійного постачання електричної енергії та природного газу населенню та підприємствам району;

За рахунок реалізації цих заходів буде забезпечено будівництво та введення в експлуатацію до 13,5 тис. кв. метрів загальної площі житла; скорочення споживання природного газу на 3% (до 47730 тис.куб. метрів); покращення умов користування автодорогами району.

Для забезпечення у 2012 році підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства, поліпшення рівня та якості надання житлово-комунальних послуг визначені наступні завдання:

технічне переоснащення житлово-комунального господарства, у тому числі капітальний ремонт житлових будинків, модернізація та розвиток централізованих систем водопостачання, водовідведення, оснащення наявного житлового фонду будинковими засобами обліку споживання води;

підвищення якості надання житлово-комунальних послуг, зокрема забезпечення споживачів якісною питною водою.

З метою реалізації поставлених завдань буде виконано:

заміна 4,4 км водопровідних мереж;

упровадження технологій по водовідведенню житлових будинків;

упорядкування екологічного та санітарно-технічного стану джерел питної води;

реконструкція 1 свердловини;

очистка, дезінфекція та ремонт 45 шахтових колодязів;

капітальний ремонт 3 житлових будинків об'єднання співвласників багатоквартирних будинків;

встановлення 12 будинкових приладів обліку води в багатоповерхових житлових будинках.

Протягом 2012 року очікується стабілізація ситуації на ринку праці в районі. Буде забезпечено створення 875 нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності за рахунок власних коштів підприємств та вітчизняних інвестицій. Професійним навчанням, перенавчанням та підвищенням кваліфікації буде охоплено 320 безробітних громадян, до виконання оплачуваних громадських робіт буде залучено 370 безробітних громадян.

Зростання середньомісячної заробітної плати у 2012 році до рівня 2045 гривень (на 16% до очікуваного показника за 2011 рік). Об'єктивним чинником цього буде поетапне підвищення розміру мінімальної заробітної плати всіма суб'єктами господарювання на 14% та проведення її індексації. Заборгованість із виплати заробітної плати на кінець 2012 року планується зменшити до 700 тис.гривень (очікувана заборгованість на кінець поточного року - 1,02 млн. гривень). Темп (зниження) заборгованості з виплати заробітної плати до початку звітного року планується на рівні 45,7% (на кінець поточного року очікується 101%).

З метою створення сприятливого та комфортного життєвого простору, підвищення соціальних стандартів передбачається реалізація заходів у всіх сферах соціального та гуманітарного розвитку району.

В районі забезпечено реалізацію політики соціальної підтримки сім'ї, одиноких непрацездатних громадян та інвалідів.

Для забезпечення у 2012 році адресності надання державних соціальних допомог визначені наступні завдання:

поглиблення адресності при наданні державних соціальних допомог; забезпечення своєчасного призначення та виплати державних допомог сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.

Для подальшого розвитку охорони здоров'я населення району буде проведено роботу з:

забезпечення населення доступною, висококваліфікованою медичною допомогою;

придбання санітарного автотранспорту;

оснащення закладів охорони здоров'я високоякісним медичним та технологічним обладнанням;

реорганізації Степанівського фельдшерсько-акушерського пункту в амбулаторію загальної практики сімейної медицини;

Очікується, що реалізація запланованих завдань у сфері охорони здоров'я в 2012 році дозволить забезпечити зменшення загальної захворюваності жителів району на 2-3%, малюкової, материнської смертності – на 20%, рівня первинного виходу на інвалідність; покращення діагностики захворювань, якості надання медичної допомоги дітям та матерям; підвищення питомої ваги виїздів бригад швидкої медичної допомоги жителям сільської місцевості до 20,5%.

У освітній галузі основним завданням залишається забезпечення рівного доступу до якісної освіти всіх дітей, у тому числі пільгових категорій;

підвищення ефективності функціонування системи позашкільної освіти.

З метою створення в 2012 році умов для переходу до вищого рівня освіти відповідно до нових соціально-економічних вимог суспільства, забезпечення стійкого інноваційного розвитку освіти, запровадження в закладах освіти здоров'язберігаючих технологій визначені наступні завдання:

збільшення кількості місць у дошкільних навчальних закладах за рахунок вивільнення орендованих приміщень, використання приміщень дошкільних закладів за призначенням;

розширення мережі дошкільних навчальних закладів, що працюють за одним чи кількома пріоритетними напрямками діяльності;

формування в дітей, учнівській молоді навичок здорового способу життя;

модернізація навчально-методичної бази загальноосвітніх навчальних закладів з природничо-математичних дисциплін;

зміцнення матеріально-технічної бази харчоблоків шкільних їдалень, медичних кабінетів.

Реалізація цих завдань дозволить:

оптимізувати мережу закладів освіти району, забезпечивши збільшення кількості місць у дошкільних навчальних закладах з метою збільшення рівня охоплення дітей дошкільною освітою до 77%; поліпшити якість надання освітніх послуг з природничо-математичних дисциплін, забезпечити розвиток творчих нахилів та інтересів учнів загальноосвітніх навчальних закладів; створити умови для якісного медичного обслуговування учнів; поліпшити умови харчування учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

З метою залучення широких верств населення до масового спорту, популяризації здорового способу життя, забезпечення максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді в дитячо-юнацькому спорті визначені наступні завдання:

- продовжити роботу по утворенню фізкультурно-оздоровчих та спортивних клубів різних форм власності;
- залучення до занять фізичною культурою і спортом у дитячо-юнацьких спортивних школах не менше 12 відсотків учнівської молоді;
- створення сприятливих умов для збереження та розвитку матеріально-технічної бази у сфері фізичної культури і спорту;
- розвиток фізичної культури і спорту серед сільського населення.

Виконання цих завдань дозволить забезпечити підвищення рівня залучення до змістовного дозвілля та відпочинку населення, насамперед молоді, збереження передових позицій успішної участі спортсменів району в обласних та Всеукраїнських змаганнях.

З метою забезпечення розвитку культури, підвищення якості культурних послуг, що надаються, будуть здійснені заходи з ремонту у 10 закладах культури (у тому числі, заміна вікон у Верхньосироватській, Новоселицькій бібліотеках та у Степанівському селищному будинку культури, Головашівському сільському клубі, ремонт даху Корчаківського СК, Кіндратівського СБК тощо), створення Інтернет-центрів у бібліотечних закладах, розроблення та впровадження нового туристичного маршруту.

Це дозволить забезпечити організацію культурного дозвілля населення, збільшення відвідувань бібліотечних закладів та закладів культури, розвиток аматорського та професійного мистецтва, проведення 5 щорічних районних фестивалів, конкурсів.

З метою розбудови інформаційного простору буде забезпечено створення відкритого інформаційного середовища, рівний доступ громадськості до всіх наявних видів інформації, вільне та безперешкодне функціонування на території області засобів масової інформації усіх форм власності, належні умови для утвердження конкурентного інформаційного простору.

Продовжено роботу з залучення інститутів громадянського суспільства до участі в процесах формування та реалізації державної та регіональної політики, налагодження зворотного зв'язку, інтенсифікації діалогу та співпраці між ними, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, консолідації суспільства в питаннях державотворення та розвитку регіону.

IV. Пріоритетні напрями економічної і соціальної політики на 2012 рік

1. Забезпечення умов для подальшого соціально-економічного зростання

1.1. Податково-бюджетна політика

Одним із основних пріоритетів діяльності у сфері податково-бюджетної політики визначено забезпечення своєчасного та в повному обсязі надходження до державного і місцевих бюджетів податків, зборів (обов'язкових платежів), інших доходів відповідно до законодавства. Головною проблемою при цьому залишається наявність податкового боргу до Державного та місцевих бюджетів.

Станом на 01.12.11 податковий борг по платежах до бюджетів усіх рівнів склав 18,3 млн. гривень, що на 5,1 млн. гривень більше, ніж на початок року. Податковий борг до державного бюджету збільшився протягом 11 місяців 2011 року на 3,3 млн. гривень і досяг 15,0 млн. гривень.

Для забезпечення у 2012 році своєчасного та в повному обсязі наповнення бюджетів усіх рівнів визначені наступні завдання:

посилення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів (обов'язкових платежів), а також неподаткових доходів, установлених законодавством;

попередження злочинів та інших правопорушень, віднесених законом до компетенції податкової міліції, здійснення їх розкриття, припинення, розслідування та провадження в справах про адміністративні правопорушення;

скорочення податкового боргу до бюджетів усіх рівнів.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити надходження до бюджетів усіх рівнів податкових зобов'язань у повному обсязі та в установлені законодавством терміни; збільшення надходжень до місцевих бюджетів; недопущення втрат бюджетів усіх рівнів; упередження незаконного відшкодування з бюджету податку на додану вартість; зменшення кількості збиткових підприємств і сум їх збитків; скорочення податкового боргу до бюджетів усіх рівнів.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показник	2010 рік факт	2011 рік очікув.	2012 рік прогноз
Збір податків, зборів та інших обов'язкових платежів до зведеного бюджету, млн. гривень	53,6	59,1	61,4
Збір податків, зборів та інших обов'язкових платежів до державного бюджету, млн. гривень	14,9	14,2	14,7
Надходження податків, зборів та інших обов'язкових платежів до місцевих бюджетів, млн. гривень	38,7	44,9	46,7

1.2. Інвестиційна діяльність, створення умов для інвестиційної привабливості

З метою збільшення обсягів інвестицій та створення привабливого інвестиційного клімату райдержадміністрацією створена рада з питань залучення іноземних інвестицій за принципом „єдиного інвестиційного вікна”, розміщується на веб-сайті райдержадміністрації інформація про інвестиційний потенціал території, вільні виробничі площі, земельні ділянки, що можуть бути запропоновані інвесторам.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку району, на 01.10.2011 складає 69,9 тис. дол. США. Темп

зростання обсягу прямих іноземних інвестицій залишився незмінним по відношенню до аналогічного періоду 2010 року та становить 100%, але у розрахунку на одну особу відбулося зменшення на 1,1% причиною якої стало приріст населення на 0,01%.

За 2010 рік підприємствами та організаціями всіх форм власності в розвиток економіки району вкладено 79485 тис. гривень інвестицій в основний капітал, що на 11,2 % більше минулорічного показника.

За січень-жовтень 2011 року освоєння інвестицій в основний капітал складає 115027,0 тис. гривень, або 263,3% від капіталовкладень за відповідний період минулого року.

Основною проблемою, що стримує залучення інвестицій, залишається недостатній рівень розбудови інфраструктури району.

З метою забезпечення у 2012 році створення сприятливих умов для збільшення залучення інвестицій в економіку району, забезпечення високого рівня зайнятості населення та покращення добробуту мешканців району визначені наступні завдання:

залучення коштів міжнародних організацій для здійснення заходів соціально-економічного розвитку району;

поширення інформації про інвестиційний потенціал району та адміністративний супровід інвестиційних проектів.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити залучення 0,5 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій в економіку району.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2010 рік факт	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Обсяг прямих іноземних інвестицій нарастаючим підсумком, усього, тис. доларів США	69,9	69,9	70,5
Темп зростання (зменшення) обсягу прямих іноземних інвестицій, % до попереднього року	84,0	100	100,9
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу, доларів США	1,11	1,11	1,12
Обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах, тис.грн. гривень	79485,0	87433,5	96176,8

1.3. Споживчий ринок

Споживчий ринок району, незважаючи на наслідки фінансової кризи, зниження попиту на товари і послуги, характеризується

подальшим розвитком інфраструктури, стабільним балансом попиту і пропозиції.

У 2011 році за 9 місяців оборот роздрібної торгівлі в районі становив 72408,3 тис. гривень, що на 1,5 рази більше обсягу 2010 року

Разом з цим залишається ряд проблемних питань розвитку галузі, зокрема:

недостатня забезпеченість торговельними площами в магазинах та робочими місцями в закладах побутового обслуговування населення в сільській місцевості;

низький порівняно із затвердженими нормативами загальний рівень забезпеченості населення району побутовими послугами;

недостатньо висока частка продукції місцевих товаровиробників на районному споживчому ринку;

Для забезпечення у 2012 році збереження позитивної динаміки розвитку районного споживчого ринку, зокрема, забезпечення зростання обсягів обороту роздрібної торгівлі, збільшення на районному споживчому ринку частки конкурентоспроможної продукції місцевих виробників, насичення споживчого ринку якісними та безпечними товарами (послугами) за доступними для споживачів цінами визначені наступні завдання:

розвиток інфраструктури споживчого ринку, здатної забезпечувати рівень обслуговування населення відповідно до його потреб;

збільшення рівня забезпеченості торговельними площами магазинів та робочими місцями закладів побутового обслуговування населення відповідно до встановлених нормативів;

поширення практики організації виїзного торговельного та побутового обслуговування населення.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити дотримання нормативу забезпеченості населення торговельними площами в магазинах; нормативу забезпеченості населення місцями в загальнодоступних закладах ресторанного господарства; норм забезпечення населення району побутовими послугами; підвищення купівельної спроможності споживачів; встановлення цін і тарифів на соціально значущі товари та послуги в економічно обґрунтованому розмірі.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показник	2012 рік
----------	----------

Відкриття нових підприємств торгівлі, об'єктів	-
Відкриття нових закладів ресторанного господарства, закладів	3
Відкриття нових закладів побутового обслуговування населення, закладів	-
Частка продукції місцевих товаровиробників, %	не менше 50

1.4. Регуляторна політика та розвиток підприємництва

Діяльність Сумської районної державної адміністрації, органів місцевого самоврядування, підприємницької громадськості, установ ринкової інфраструктури у сфері малого бізнесу спрямована на формування сприятливих правових, економічних, організаційних та інших умов для стабільної та ефективної роботи суб'єктів малого бізнесу.

Виконання заходів Програми підтримки малого підприємництва в Сумському районі на 2011-2012 роки забезпечує комплексний підхід до вирішення актуальних питань створення сприятливого середовища для бізнесу. Але, у зв'язку з введенням у дію у 2011 році норм нового Податкового Кодексу України та Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" привело до зменшення кількості підприємців. Так за 11 місяців спостерігається зменшення зареєстрованої кількості суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб в порівнянні з аналогічним періодом минулого року - 162 (58,5%) особи та збільшення малих підприємств в 2,2 рази (22 одиниці) проти минулого року (10 одиниць). Станом на 01.12.2011 кількість суб'єктів малого підприємництва в районі складає 3062 осіб.

Залишається ряд проблемних питань розвитку галузі, зокрема:

нестабільність та суперечливість у законах і нормативних документах, що регламентують підприємницьку діяльність;

труднощі з отриманням фінансово-кредитної допомоги суб'єктами підприємницької діяльності, високі відсоткові ставки за користування кредитами,

нерозвиненість фінансового ринку;

складна схема одержання дозвільних документів, велика кількість контролюючих органів, нерозвиненість інфраструктури підтримки малого бізнесу, особливо в сільській місцевості.

Для забезпечення у 2012 році створення сприятливих умов для розвитку ринкового середовища, підтримки малого та середнього підприємництва, вирішення ключових проблем ведення

бізнесу – ресурсного, інформаційного та фінансово-кредитного забезпечення підприємців району визначені наступні завдання:

дерегулювання підприємницької діяльності та усунення адміністративних бар'єрів для розвитку підприємництва;

інформаційно-просвітницьке забезпечення суб'єктів господарювання та підтримка підприємницької ініціативи безробітних щодо започаткування власної справи;

сприяння фінансово-кредитній підтримці малого підприємництва з питань реалізації інвестиційних проектів за пріоритетними для району напрямками на поворотній основі.

Реалізація цих завдань сприятиме структурній перебудові економіки шляхом вирішення проблем безробіття та насичення ринку товарами та послугами регіонального виробника; забезпечить збільшення кількості малих підприємств до 2,9 тис. одиниць, або на 3,3%, чисельності працюючих на малих підприємствах – до 4,9 тис. осіб, обсягів реалізації продукції (робіт, послуг) малих підприємств – до 221,4 тис. гривень за умови збереження темпів приросту реалізації продукції у 30%, який спостерігається протягом 2009-2011 років..

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Проведення аналізу регуляторного впливу проектів регуляторних актів, % від загальної кількості	100	100
Оприлюднення проектів регуляторних актів з метою одержання зауважень і пропозицій, % від загальної кількості	100	100
Відстеження результативності регуляторних актів, % від загальної кількості	60	65
Кількість малих підприємств, одиниць	221	244
Кількість фізичних осіб-суб'єктів підприємницької діяльності, осіб	2835	2930
Кількість суб'єктів малого підприємництва, одиниць	3056	3174

2. Модернізація виробництва та інфраструктури

2.1. Промисловість, інноваційний розвиток

За січень-листопад 2010 року темп виробництва промислової продукції у промисловому комплексі району становить 61,2% в порівнянні з відповідним періодом 2010 року, обсяг виробництва промислової продукції в порівняльних цінах на 01.01.2010 року складає 51357 тис. грн., що на 28715 тис.грн менше, ніж за 10 місяців 2009 року.

Позитивна динаміка зростання темпів росту спостерігається на ЗАТ „Сумський комбікормовий завод” – 134,4% та ДП ДАК „Хліб України” „Сумський комбінат хлібопродуктів” – 109,7%.

Допустили зменшення об’ємів виробництва ВАТ „Сумський завод продтоварів” – 64,6%, ТОВ „Завод Еко - продукт” – 91,2%. На 01.12.2010 ДП „Новосуханівський спиртозавод” та ДП „Сумиспирт” не працюють.

За 10 місяців 2011 року реалізовано промислової продукції району на суму 34232 тис.грн., на одну особу реалізовано промислової продукції 543,4 грн, що на 259,4 грн. менше ніж за відповідний період 2010 року.

Проблемні питання розвитку галузі:

відставання процесів оновлення виробничих потужностей промислових підприємств від їх зношення і вибуття через недостатність власних коштів у підприємств для здійснення інвестування та недостатня ефективність державної грошово-кредитної політики (високі відсоткові ставки за користування банківськими кредитами, низький рівень розвитку страхового бізнесу та ринку цінних паперів);

відсутність на законодавчому рівні стимулів щодо активізації інвестиційно-інноваційної діяльності;

реорганізація спиртової галузі, що привело до зупинки спиртових заводів;

значне зростання витрат підприємств на енергоносії, упровадження енергозберігаючих технологій;

неповна зайнятість працівників промисловості;

обмеженість доступу до кредитних ресурсів, високі відсоткові ставки за користування банківськими кредитами.

Для забезпечення у 2012 році створення модернізованої конкурентоспроможної галузі на основі зміцнення існуючого потенціалу, створення нових точок зростання, що базуватимуться на впровадженні нових технічних і технологічних досягнень, визначені наступні завдання:

розширення промислових потужностей з упровадженням нових технологій та збільшення обсягів випуску продукції;

зміцнення позицій регіональних товаровиробників.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити позитивну динаміку розвитку промисловості.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2010 рік	2011 рік	2012 рік
Темпи зростання обсягів продукції промисловості, усього, %	66,2	67,0	70,0
Упровадження нових технологічних процесів, одиниць	0	0	1

2.2. Підвищення конкурентоспроможності агропромислового комплексу

На сьогодні агропромисловий комплекс району має значний потенціал для розвитку, обумовлений наявністю достатніх земельних, трудових ресурсів, сприятливих природно-кліматичних умов. Так, за 9 місяців 2011 року обсяг виробництва валової продукції сільського господарства склав 2620,7 млн. гривень, або 115,4% до відповідного рівня 2010 року, у тому числі по сільськогосподарських підприємствах – 998,1 млн. гривень (121%), господарствах населення – 1622,6 млн. гривень (112,2%).

Разом з цим залишається ряд проблемних питань розвитку галузі, зокрема:

застарілість технологій та значний рівень зношеності основних фондів, як наслідок цього – недостатній рівень конкурентоспроможності продукції місцевих підприємств на зовнішніх ринках;

скорочення державної підтримки аграрної галузі, при цьому відсоткові ставки за користування банківськими кредитами є досить високими для сільськогосподарських товаровиробників;

Для забезпечення у 2012 році стабільного розвитку агропромислового комплексу району визначені наступні завдання:

розвиток великотоварного тваринництва з використанням сучасних технологій;

розвиток дрібнотоварного виробництва;

створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток сільських територій;

кадрове забезпечення, закріплення молодих спеціалістів на селі.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити позитивну динаміку виробництва сільськогосподарської продукції та підвищення її якості, упровадження у виробництво сучасних енергозберігаючих технологій, захист прав власників земельних паїв, зростання продуктивності праці, створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток сільських територій, зміцнення конкурентних позицій сільськогосподарської продукції, забезпечення закріплення молодих спеціалістів на підприємствах агропромислового комплексу.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2010 рік факт	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Темпи виробництва валової продукції сільського господарства, %	89	130	102
Темпи приросту виробництва харчових продуктів, напоїв %	98	101	104

2.3. Транспорт та зв'язок

Транспорт

Протягом року в районі здійснювалися заходи, спрямовані на подальше вдосконалення маршрутної мережі, забезпечення належної якості обслуговування пасажирів на приміських маршрутах загального користування.

Протягом січня-листопада 2011 року пасажирськими перевезеннями скористались 2619 тис .пасажирів., або 101% до аналогічного періоду минулого року, пасажирооборот склав 106 млн.пасажирокілометрів, або 106,4% до минулого року.

Проблемними залишається ряд питань розвитку галузі, зокрема: незадовільний рівень відшкодування втрат перевізників від перевезення пільгових категорій населення в галузі пасажирських перевезень автомобільним транспортом;

необхідним є покращення якості обслуговування населення автомобільним пасажирським транспортом та охоплення сільських населених пунктів пасажирськими перевезеннями.

Зв'язок

Телефонним зв'язком мешканці району протягом останніх років забезпечені повністю: змонтовані ємності можуть забезпечити телефонним зв'язком 7830 абонентів, на поточну дату використовується 6974 номерів. У зв'язку з дороговартісними роботами з прокладання мережі, потреба у продовжувому зв'язку щороку знижується.

Щороку збільшується кількість збиткових відділень поштового зв'язку в сільській місцевості (77,3% функціонуючих в області відділень поштового зв'язку – збиткові).

Збитковою є діяльність з надання послуг проводового радіомовлення через постійне скорочення абонентської мережі та значні капітальні витрати на підтримку мереж радіомовлення.

Для забезпечення у 2012 році підвищення якості послуг зв'язку визначені наступні завдання:

удосконалення телекомунікаційної мережі, розвиток широкосмугового доступу до мережі Інтернет;

сприяння забезпеченню на пільгових умовах доступу до глобальної мережі Інтернет особам з обмеженими фізичними можливостями;

забезпечення надання послуг поштового зв'язку належної якості.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити покращення якості обслуговування сільського населення, збільшення користувачів мережею Інтернет.

2.4. Енергозабезпечення та енергозбереження

Енергозабезпечення

У 2011 році всім споживачам забезпечено безперебійне та безаварійне постачання як природного газу, так і електроенергії. За 10 місяців 2011 року споживачі району використали 44366,0 тис.м.куб. природного газу, на суму 53010,4 тис.грн.

За звітний період бюджетними організаціями району спожито 2040,8 тис.м.куб. природного газу, населенням – 33614,9 тис.м.куб, промисловими підприємствами – 8020,2 тис.м.куб, комунально-побутовими підприємствами – 680,9 тис.м.куб.

Розрахунки за природний газ споживачів району перед Сумським ЦЕГГ „Міжрайгаз” склали – 109,9%. Сума боргу за січень-жовтень 2011 року за спожитий природний газ зменшилась з початку року на 3922,7 тис.грн.

Обсяги спожитої електричної енергії в районі за 10 місяців 2011 року складають 65367,8 тис.кВт. год, на суму 30797,0 тис.грн. Рівень розрахунків споживачів району по поточних платежах з районним відділенням „Енергозбут” ВАТ “Сумиобленерго” становить 99,2%. Станом на 01.11.2011 року заборгованість за спожиту електричну енергію складає 1076,0 тис.грн., в т. ч. 845,0 тис.грн заборгованість минулих років.

Проблемним питанням у 2012 році буде погіршення платіжної дисципліни усіх споживачів природного газу у зв'язку з підвищенням роздрібних цін на природний газ, що використовується для потреб населення та суб'єктів господарювання.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз	2012 рік у % до 2011 року
Споживання електричної енергії, млн. кВт-год.	78,5	70,5	90,0
Споживання природного газу, млн. куб. метрів	49,195	47,730	97,0

Енергозбереження

Одним з головних напрямків роботи Сумської районної державної адміністрації є ефективне використання енергоресурсів.

За 10 місяців 2011 року обсяг скорочення споживання природного газу установами бюджетної сфери області склав 306,3 тис.куб.м., або зменшився на 13,0% порівняно з відповідним періодом 2010 року.

З метою скорочення енергоспоживання у в бюджетній сфері району проводились роботи по виведенню з експлуатації застарілого та фізично зношеного устаткування, впровадженню нового енергозберігаючого обладнання, ремонт котелень та приміщень з встановленням пластикових вікон та дверей.

У закладах освіти та ДНЗ району придбано і відремонтовано котлів та котелень на суму 459,6 тис.грн., проведений ремонт приміщень з заміною вікон та дверей на суму 153,7 тис.грн.

В закладах охорони здоров'я району проведена заміна котлів і наладка системи опалення на загальну суму 22,8 тис.грн., проведений капремонт будівель по заміні 49 вікон на металопластикові та 2 дверей на металеві на суму 20,7 тис.грн.

По закладах культури району проведені заходи з енергозбереження на суму 107,2 тис.грн.,

Основним проблемним питанням у напрямку впровадження заходів з енергозбереження є недостатній рівень їх фінансування з державного та місцевих бюджетів.

2.5. Дорожній комплекс

У 2011 році на поточний ремонт автодоріг району заплановано 1310,0 тис.гривень. За 10 місяців виконано робіт по поточному ремонту автодоріг комунального та місцевого значення на суму 436,1 тис.грн, що на 343,4 тис.грн менше ніж за відповідний період 2010 року. Обсяги фінансування експлуатаційного утримання автодоріг за січень-жовтень 2011 року (2114,8 тис.грн) також зменшились на 1176,2 тис.грн в порівнянні з відповідним періодом 2010 року.

Ураховуючи значне подорожчання будівельних матеріалів, обсяги фінансування 2011 року дозволяють лише забезпечити виконання першо-чергових заходів з підтримки стану безпеки руху на дорогах району.

Головною проблемою на сьогодні залишається необхідність забезпечення виконання значних обсягів невідкладних ремонтів та реконструкції доріг. Обсяги виділеного фінансування ремонтних робіт на місцевих дорогах, як і в попередніх роках, не забезпечують дотримання норм щодо міжремонтних строків експлуатації.

Для забезпечення у 2012 році підвищення рівня безпеки дорожнього руху та екологічної безпеки автомобільних доріг загального користування; розвитку дорожньої інфраструктури та поліпшення інформаційного забезпечення учасників дорожнього руху головним завданням розвитку галузі визначено проведення будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонтів автомобільних доріг району.

2.6. Житлова політика

На сьогодні залучення інвестицій у житлове будівництво залишається ключовим питанням розвитку регіональної економіки.

Станом на 01.12.2011 в районі за рахунок різних джерел фінансування введено в експлуатацію 13,6 тис. кв. метрів загальної площі житла, що становить 100% до показника 2010 року.

Разом з цим залишається ряд проблемних питань розвитку галузі:
високі процентні ставки за користування кредитами;
обмеженість бюджетних асигнувань у будівництво;
зростання вартості будівельних матеріалів, транспортних послуг та енергоносіїв.

Для забезпечення у 2012 році покращення житлових умов населення району, визначені наступні завдання:

сприяти залученню коштів на завершення недобудованих житлових будинків усіх форм власності, в т.ч. кредитних ресурсів;

продовжити реалізацію програм будівництва малоповерхового житла для молодих сімей та індивідуального житлового будівництва на селі по програмі „Власний дім”;

забезпечити всіх бажаючих жителів району згідно чинного законодавства (з числа осіб, що потребують поліпшення житлових умов) земельними ділянками для садибного житлового будівництва.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити введення в експлуатацію 14 тис. кв. метрів загальної площі житла.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2010 рік факт	2011 рік очікув.	2012 рік прогноз
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн. гривень	58,6	62,2	59,4
Уведення в експлуатацію житла загальної площі, тис. кв. метрів	13,6	13,7	14,0

2.7. Житлово-комунальне господарство

З метою забезпечення всіх категорій споживачів якісними житлово-комунальними послугами в районі здійснювались подальші заходи щодо реформування та розвитку галузі.

Разом з цим залишається ряд проблемних питань розвитку галузі: високий рівень зношення виробничих фондів на підприємствах житлово-комунального господарства; висока енергоємність та низька ефективність комунальних систем; потребують капітального ремонту житлові будинки; в аварійному стані перебуває майже третина водопровідно-каналізаційних мереж.

Для забезпечення у 2012 році підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства, поліпшення рівня та якості надання житлово-комунальних послуг визначені наступні завдання:

технічне переоснащення житлово-комунального господарства, у тому числі капітальний ремонт житлових будинків, модернізація та розвиток централізованих систем водопостачання, водовідведення, оснащення наявного житлового фонду будинковими засобами обліку споживання води;

підвищення якості надання житлово-комунальних послуг, зокрема забезпечення споживачів якісною питною водою.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація завдань дозволить забезпечити підвищення надійності функціонування житлово-комунального господарства, поліпшення якості житлово-комунального обслуговування населення, розширення доступу людей до якісної питної води, у тому числі в сільській місцевості, шляхом проведення:

заміни 4,4 км водопровідних мереж;

упровадження технологій по водовідведенню житлових будинків;

упорядкування екологічного та санітарно-технічного стану джерел питної води;

реконструкції 1 свердловини;

очистки, дезінфекції та ремонту 45 шахтових колодязів;

капітального ремонту 3 житлових будинків об'єднання співвласників багатоквартирних будинків;

установлення 12 будинкових приладів обліку води в багатоповерхових житлових будинках.

3. Підвищення соціальних стандартів та гуманітарний розвиток

3.1. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Станом на 1 грудня 2011 року на обліку служби у справах дітей Сумської районної державної адміністрації перебуває 188 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. За 11 місяців 2011 року до сімейних форм виховання було передано 34 дітей.

Разом з цим залишається ряд проблемних питань, зокрема:

недостатній обсяг фінансування галузей, що стосуються дитячої та сімейної політики на рівні районного бюджету;

забезпечення захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

показник кадрового забезпечення служби у справах дітей району становить 66,6 % від потреби.

Для забезпечення у 2012 році вирішення питань соціального захисту дітей та організації роботи із запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, додержання вимог законодавства щодо встановлення опіки, піклування, влаштування дітей до сімейних форм виховання, здійснення контролю за умовами утримання, виховання дітей у закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціальних установах, закладах соціального захисту для дітей усіх форм власності визначені наступні завдання:

надання необхідної всебічної допомоги сім'ям різних пільгових категорій, попередження насильства в сім'ї, популяризація сімейного виховання та ролі родини у формуванні особистості дитини;

першочергове спрямування роботи на збереження та зміцнення сім'ї, профілактику асоціальних проявів батьків;

дотримання принципів пріоритетності влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання; ефективний облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація зазначених завдань дозволить забезпечити права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на виховання в сімейному оточенні; попередженню соціального сирітства; влаштуванню дітей під опіку, піклування, до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, усиновленню їх.

Відповідно до сучасної концепції розвитку України молодіжна, сімейна політика та політика стосовно дітей визначена в ряді основних соціальних гарантій розвитку держави. Протягом року проводилася робота щодо підвищення інтенсивності реалізації зазначених напрямів.

Проведено ряд заходів з військово-патріотичного виховання, розвитку волонтерського руху, формування здорового способу життя та попередження негативних проявів у молодіжному середовищі. Проведено роботу щодо

впровадження альтернативних форм оздоровлення. Прослідковується тенденція збільшення фінансування оздоровчо-відпочинкової кампанії.

Разом з цим залишається ряд проблемних питань, зокрема:

недостатній обсяг фінансування галузей молодіжної, дитячої, сімейної політики;

працевлаштування та профорієнтаційна робота з учнівською та студентською молоддю;

невідповідність покладених на відділ у справах молоді та спорту (відсутність необхідних штатних одиниць) щодо обліку, ведення банку даних та забезпечення надання відповідних пільг багатодітним родинам та проведення корекційних програм для тих, хто вчиняє насильство в сім'ї;

забезпечення захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

Для забезпечення у 2012 році активізації молодіжного руху в районі, надання всебічної допомоги цільовим групам населення,

особливо сім'ям, дітям та молоді, вирішення питань соціального захисту дітей та організації роботи із запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності, додержання вимог законодавства щодо встановлення опіки, піклування, улаштування дітей до сімейних форм виховання, здійснення контролю за умовами утримання, виховання дітей у закладах для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, спеціальних установах, закладах соціального захисту для дітей усіх форм власності визначені наступні завдання:

організація та проведення на належному рівні оздоровчо-відпочинкової кампанії; координація заходів спрямованих на організацію оздоровлення, відпочинку та дозвілля дітей і молоді в районі;

підвищення рівня поінформованості населення, особливо дітей та молоді, щодо шляхів та можливостей розвитку творчого, освітнього, наукового, робочого потенціалу; створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді; пропаганда та формування здорового способу життя; утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей;

надання необхідної всебічної допомоги сім'ям різних пільгових категорій, попередження насильства в сім'ї, популяризація сімейного виховання та ролі родини у формуванні особистості дитини;

першочергове спрямування роботи на збереження та зміцнення сім'ї, профілактику асоціальних проявів батьків;

3.2. Грошові доходи населення

Середньомісячна номінальна заробітна плата найманих працівників за 2010 рік склала 1530 гривень, що на 14,8 % більше порівняно з минулим роком. За січень-вересень 2011 року заробітна плата одного штатного працівника зросла на 16,3 % проти 9 місяців 2010 року і склала 1745 гривень.

Разом з цим гострою соціальною проблемою в районі залишається погашення заборгованості з виплати заробітної плати. Заборгованість з виплати заробітної плати на 01.10.2011 становила 1,38 млн. гривень, що на 0,37 млн. гривень (+ 36,5%) більше проти початку року.

Для забезпечення у 2012 році підвищення реальних доходів населення та зниження кількості бідного населення, насамперед з числа працюючого населення; зростання номінального розміру середньомісячної заробітної плати; забезпечення виплати заробітної плати в розмірі, вищому від прожиткового мінімуму, для більше, ніж 90%

працюючих; недопущення заборгованості з виплати заробітної плати на економічно активних підприємствах визначені наступні завдання:

контроль за своєчасним упровадженням роботодавцями гарантованої державою мінімальної заробітної плати відповідно до діючого законодавства;

прискорення погашення заборгованості з виплати заробітної плати на підприємствах, в установах та організаціях району;

недопущення випадків використання найманої робочої сили без належного оформлення трудових відносин з роботодавцем.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити поліпшення якості життя працюючого населення; реалізацію прав і гарантій з оплати праці працівників; збільшення розміру середньомісячної заробітної плати працівників на 16% до рівня 2045 гривень; відсутність заборгованості з виплати заробітної плати на діючих підприємствах області

.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показник	2010 рік факт	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника, гривень	1530	1763	2045
Заборгованість із виплати заробітної плати на кінець року, млн. гривень	1,01	1,02	0,7
Темп зростання (зниження) заборгованості з виплати заробітної плати до початку звітного року, %	333,7	101,0	45,7

3.3. Зайнятість населення та ринок праці

Для забезпечення у 2012 році створення в усіх сферах економічної діяльності нових робочих місць; залучення незайнятого населення працездатного віку, у тому числі громадян з обмеженими фізичними можливостями, до економічно активної діяльності визначені наступні завдання:

створення нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності за рахунок власних коштів підприємств, вітчизняних та іноземних інвестицій.

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити створення 875 нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показник	2010 рік факт	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Чисельність незайнятих громадян, охоплених заходами активної політики сприяння зайнятості населення, осіб	1344	1375	1449
Чисельність громадян, охоплених профорієнтацій-ними заходами, осіб	3946	3157	3157
Створено нових робочих місць, одиниць	927	700	875

3.4. Соціальне забезпечення

В районі забезпечено реалізацію політики соціальної підтримки сім'ї, одиноких непрацездатних громадян та інвалідів.

Для забезпечення у 2012 році адресності надання державних соціальних допомог визначені наступні завдання:

поглиблення адресності при наданні державних соціальних допомог, забезпечення своєчасного призначення та виплати державних допомог сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація завдань дозволить покращити якість життя незахищених верств населення району.

3.5. Пенсійне забезпечення

Робота органів Пенсійного фонду України в області була спрямована на наповнення бюджету Пенсійного фонду власними коштами, у тому числі за рахунок погашення боргів та посилення контролю за сплатою страхових внесків.

Основною проблемою залишається наявна заборгованість з платежів до бюджету Пенсійного фонду, а також недостатній рівень зростання фонду оплати праці як бази справляння єдиного внеску.

Наявні боргові зобов'язання платників перед бюджетом Пенсійного фонду на 01.12.2011 становлять 666,2 тис. гривень, що на 196,8 тис. гривень, або на 6,1% менше, ніж на початок року.

Для забезпечення у 2012 році підвищення рівня фінансової стійкості системи пенсійного забезпечення, зменшення розриву між доходами і видатками та досягнення бездефіцитності бюджету Пенсійного фонду визначені наступні завдання:

збільшення обсягів надходжень до бюджету Пенсійного фонду за рахунок підвищення платіжної дисципліни, зменшення боргів активнопідприємств;

забезпечення запровадження Закону України "Про пенсійне реформування";

забезпечення систематичного висвітлення державної політики пенсійного реформування, всебічного та своєчасного розгляду звернень громадян з питань пенсійного забезпечення, оперативне та своєчасне вирішення проблем, порушених у зверненнях.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація цих завдань дозволить забезпечити впровадження соціально справедливої системи пенсійного забезпечення; надходження 106,3 млн. гривень власних доходів; підвищення обізнаності населення з питань призначення пенсій.

3.6. Покращення здоров'я населення району

За останні роки стан здоров'я населення як в цілому по Україні, так і в районі погіршився. Середня тривалість життя громадян в районі на 10-12 років нижча за життя в країнах Євросоюзу і становить 68 років. При цьому найбільше відносне скорочення тривалості життя спостерігається серед громадян працездатного віку.

Природний приріст населення залишається від'ємним (-6296 осіб за 9 місяців 2011 року), але спостерігається стійка тенденція до зменшення природних втрат (-7510 за 9 місяців 2010 року).

Однією з тенденцій розвитку галузі охорони здоров'я району є недостатність фінансування відповідно до потреби (56,9%). У зв'язку з цим залишається низькою матеріально-технічна база лікувальних закладів (близько 70% діагностичної апаратури вичерпали свій ресурс).

Залишається проблемою доступність до медичних послуг з метою обстеження та виявлення захворювань через високу зношеність та недостатність діагностичного обладнання в державних закладах та високу ціну на послуги у приватних клініках.

Недостатнє кадрове забезпечення в закладах охорони здоров'я, особливо в сільській місцевості (укомплектованість лікарських посад у сільських амбулаторіях та дільничних лікарнях – 82,7%, середніх медичних працівників фельдшерсько-акушерських пунктів і фельдшерських пунктів – 86 %).

Тому основними напрямками розвитку галузі у 2012 році визначено:

забезпечення населення району доступною, висококваліфікованою медичною допомогою;

пріоритетність фінансування закладів охорони здоров'я акушерсько-педіатричної служби;

підвищення ефективності галузі шляхом перепрофілізації закладів сільської мережі в сімейні амбулаторії, оптимізації мережі та ліжкового фонду;

зміцнення лікувально-діагностичної та матеріально-технічної бази закладів;

загальне зниження рівня захворюваності та смертності населення району від усіх хвороб, раннє виявлення захворювань, передусім соціально значимих: серцево-судинних, онкологічних, туберкульозу, СНІДу; забезпечення імунопрофілактики.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2010 рік факт	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Кількість лікарів усіх спеціальностей на 10 тис. насе-лення	18,2	18,2	18,2
Кількість середнього медичного персоналу на 10 тис. населення	54,0	54,0	54,0
Кількість лікарняних ліжок на 10 тис. населення	36,4	36,4	36,4
Малюкова смертність на 1000 народжених живими	17,8	6,4	0
Смертність населення на 1000 населення	18,7	18,5	18,3
Смертність від туберкульозу на 100 тис. населення	25,4	23,8	22,2
Захворюваність на туберкульоз органів дихання на 100 тис. населення	39,6	39,5	39,3

3.7. Освіта

Забезпечення рівного доступу громадян області до якісної освіти, виховання компетентної особистості є пріоритетом у діяльності освітян району.

Разом з цим залишається ряд проблемних питань розвитку галузі, зокрема:

суттєва різниця в охопленні дошкільною освітою дітей, які мешкають у містах (84%) та в сільській місцевості (64,7%); перевантаження груп дошкільних навчальних закладів у селах (В.Сироватка, Бездрик, Сад) та смт (Степанівка), які наближені до обласного центру;

недостатній рівень охоплення позашкільною освітою учнів сільської місцевості;

46% загальноосвітніх шкіл є малокомплектними, вартість утримання одного умовного учня в рік у цих навчальних закладах перевищує нормативні показники у декілька разів;

організованим підвезенням до місць навчання та у зворотному напрямі охоплено 1121 учень загальноосвітніх шкіл (100%), які проживають за межею пішохідної доступності. Проте шкільними автобусами підвозиться тільки учнів 440 (39,3%);

через недостатнє фінансування освітньої галузі (на харчування учнів початкових класів у 2011 році виділено лише 73% коштів від потреби) виконання норм харчування в загальноосвітніх навчальних закладах району коливається від 53% до 91%;

рівень забезпечення сучасною комп'ютерною технікою загальноосвітніх шкіл складає лише 80%;

потребує покращення навчально-методична та матеріально-технічна база дошкільних навчальних закладів;

недостатній рівень забезпечення медичних кабінетів загальноосвітніх шкіл освіти обладнанням.

З метою створення в 2012 році умов для переходу до вищого рівня освіти відповідно до нових соціально-економічних вимог суспільства, забезпечення стійкого інноваційного розвитку освіти, запровадження в закладах освіти здоров'язберігаючих технологій визначені наступні завдання:

збільшення кількості місць у дошкільних навчальних закладах за рахунок вивільнення орендованих приміщень, використання приміщень дошкільних закладів за призначенням;

розширення мережі дошкільних навчальних закладів, що працюють за одним чи кількома пріоритетними напрямками діяльності;

забезпечення рівного доступу до якісної освіти всіх дітей, у тому числі пільгових категорій;

підвищення ефективності функціонування системи позашкільної освіти;

формування в дітей, учнівській молоді навичок здорового способу життя;

модернізація навчально-методичної бази загальноосвітніх навчальних закладів з природничо-математичних дисциплін;

зміцнення матеріально-технічної бази харчоблоків шкільних їдалень, медичних кабінетів.

Реалізація цих завдань дозволить оптимізувати мережу закладів освіти району; забезпечити збільшення кількості місць у дошкільних навчальних закладах з метою збільшення рівня охоплення дітей дошкільною освітою; поліпшити якість надання освітніх послуг з природничо-математичних дисциплін; забезпечити розвиток творчих нахилів та інтересів учнів загальноосвітніх навчальних закладів; створити умови для якісного медичного обслуговування учнів; поліпшити умови харчування учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Найменування показника	2012 рік
Охоплення дітей дошкільною освітою, %	77
Забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів навчальним обладнанням з природничо-математичних і технологічних дисциплін, %	60
Охоплення учнів загальноосвітніх навчальних закладів гарячим харчуванням, %	89

3.8. Фізична культура і спорт

У районі продовжується робота щодо підвищення рівня здоров'я, фізичного та духовного розвитку населення, сприяння економічного і соціального прогресу населення.

Усіма видами фізкультурно-оздоровчої роботи охоплено близько 8 тисяч чоловік. Діють дві дитячо-юнацькі спортивні школи з різних видів спорту, де займається 592 учні. У розпорядженні молоді 2 стадіони, 32 спортивні зали, 30 футбольних полів, 23 спортивні містечка. Намітилася позитивна тенденція підвищення масовості фізкультурного руху. Це дозволяє планомірно, цілеспрямовано вести фізкультурно-оздоровчу і спортивно-масову роботу в районі.

З метою залучення широких верств населення до масового спорту, популяризації здорового способу життя, забезпечення максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді в дитячо-юнацькому спорті визначені наступні завдання:

продовжити роботу по утворенню фізкультурно-оздоровчих та спортивних клубів різних форм власності;

залучення до занять фізичною культурою і спортом у дитячо-юнацьких спортивних школах не менше 12 відсотків учнівської молоді;

створення сприятливих умов для збереження та розвитку матеріально-технічної бази у сфері фізичної культури і спорту;

розвиток фізичної культури і спорту серед сільського населення;

створення умов для розвитку регулярної рухової активності різних верств населення.

Виконання цих завдань дозволить забезпечити підвищення рівня залучення до змістовного дозвілля та відпочинку населення, насамперед молоді, із збільшенням рівня охоплення населення руховою активністю в сільській місцевості; збереження передових позицій успішної участі спортсменів району в обласних та Всеукраїнських змаганнях.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показник	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз	2012 рік у % до 2011 року
Кількість населення, охопленого фізичною культурою і спортом, усього, тис. осіб	8,7	8,8	101%
Кількість фахівців фізичного виховання, які працюють за спеціальністю, тис. осіб	78	80	102,5%
Стадіони, одиниць	2	2	100%
Спортзали, одиниць	32	32	100%
Плавальні басейни, одиниць	0	0	
Спортивні майданчики, одиниць	70	72	102,8%
Кількість фізкультурно-спортивних клубів, одиниць	2	2	100
Кількість дитячо-юнацьких спортивних шкіл та СДЮШОР, одиниць	2	2	100

3.9. Культура, туризм

Головними проблемами у здійсненні культурної діяльності району залишається незабезпеченість галузі достатнім фінансуванням. Із загальної кількості закладів культури 2 знаходяться в аварійному стані, 14 потребують капітального ремонту. В осінньо-зимовий період опалюється лише 63% приміщень закладів. На неповних ставках утримується 60 працівників, з яких 29 осіб відповідно до нормативів потребують переведення на повну тарифну ставку.

У зв'язку з цим політика в сфері культури сьогодні орієнтована на пошук рішень, які нададуть можливість без шкоди для збереження культурних цінностей створити економічні механізми, що забезпечуватимуть ефективний розвиток сфери культури і масових комунікацій у ринкових умовах.

З метою забезпечення у 2012 році рівності прав та можливостей громадян у створенні, використанні, поширенні культурних цінностей; збереження, примноження культурних надбань; створення умов для творчого розвитку особистості та підвищення культурного рівня громадян визначені наступні завдання:

забезпечення розвитку культури і культурного розмаїття, підвищення якості надання культурних послуг;

збереження та популяризація історико-культурної спадщини району;

забезпечення зміцнення, розвитку та модернізації матеріально-технічної бази закладів культури, проведення капітального ремонту закладів культури;

підвищення рівня екскурсійного обслуговування туристів, поширення інформації про туристичні можливості краю.

Виконання зазначених завдань сприятиме створенню умов для задоволення культурних потреб населення району, творчого розвитку особистості та естетичного виховання громадян; збільшенню відсотка населення охопленого культурно-дозвіллевою діяльністю, бібліотечним, обслуговуванням; покращенню матеріально-технічної бази закладів культури; забезпеченню високого професійного рівня фестивалів, конкурсів, свят; посиленню контролю за збереженням історико-культурної спадщини.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2010 рік факт	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Бібліотеки, одиниць	49	48	48
Кількість користувачів бібліотек, тис. осіб	30,1	28,5	28,5
Клуби, одиниць	47	47	47
Кількість клубних формувань, одиниць	89	89	89
Кількість заходів районного рівню, одиниць	5	5	5
Музеї, одиниць	2	2	2

Кількість відвідувачів музейних закладів, тис. осіб	2627	1187	1190
Початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади, одиниць	3	3	3
Контингент учнів початкових мистецьких навчальних закладів, осіб	424	415	415
Надання платних послуг населенню, тис. гривень	172,7	173,0	173,0
Кількість суб'єктів туристичної діяльності, одиниць	-	-	-

3.10. Інформаційний простір

Протягом року тривала робота щодо забезпечення реалізації державної політики в інформаційній сфері, здійснення заходів, спрямованих на розвиток та вдосконалення місцевої інформаційної інфраструктури, створення відкритого інформаційного середовища, розширення зв'язків органів виконавчої влади із засобами масової інформації.

На території району мають право виходу 12 друкованих засобів масової інформації – 1 газета «Вперед» Сумського району та . Також важливим складником загальної системи заходів з інформатизації процесів діяльності органів державної влади (особливо з урахуванням задоволення потреб громадян в інформації й отриманні сервісних послуг) є висвітлення їх роботи на власних веб-сайтах. Отже одним із оперативних джерел інформування громадськості про події, які відбуваються за участю керівництва Сумського району, є офіційний сайт Сумської районної державної адміністрації.

Для забезпечення у 2012 році процесу розбудови національного інформаційного простору, створення відкритого інформаційного середовища, рівного доступу громадськості до всіх наявних видів інформації, вільного та безперешкодного функціонування на території району засобів масової інформації всіх форм власності, належних умов для утворення конкурентного інформаційного простору визначені наступні завдання:

підвищення рівня обізнаності громадськості з актуальних питань державної політики, ходу та завдань економічних, соціальних реформ;

сприяння виробництву якісної інформаційної продукції місцевими засобами масової інформації.

Якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація завдань дозволить забезпечити підвищення рівня довіри населення до регіональної влади, розуміння та підтримку її діяльності.

3.11. Формування толерантного суспільства

На сьогодні в районі зареєстровано 82 районні організації політичних партій, легалізовані шляхом письмового повідомлення 11 громадських організацій, 13 зареєстрованих об'єднань громадян, 63 релігійні організації різних конфесій і напрямків.

Основною проблемою розвитку є недостатній рівень консолідації суспільства в питаннях державотворення та розвитку району, взаємодії між інститутами громадянського суспільства та органами влади в питаннях формування та реалізації державної та регіональної політики.

Для забезпечення в 2012 році залучення інститутів громадянського суспільства до участі в процесах формування та реалізації державної та регіональної політики; налагодження зворотного зв'язку, інтенсифікації діалогу та співпраці між ними, органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування; консолідації суспільства в питаннях державотворення та розвитку району визначені наступні завдання:

залучення громадськості до процесів формування та реалізації державної політики;

підтримка та популяризація ініціатив суб'єктів громадянського суспільства;

дотримання свободи віросповідання, толерантності, утвердження моральних засад співжиття, налагодження співпраці між представниками різних релігійних конфесій та церков.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація завдань дозволить забезпечити активізацію участі громадськості в формуванні та реалізації державної політики; налагодження конструктивної взаємодії між місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та представниками різних громадсько-політичних та релігійних об'єднань; встановлення ефективного зворотного зв'язку між владою та громадськістю району; консолідацію суспільства навколо ідеї розбудови

держави та регіону, утвердження злагоди, взаєморозуміння, примирення, виховання патріотизму.

3.12. Охорона навколишнього природного середовища

На сьогодні екологічний стан довкілля району визначається як задовільний, спостерігається спрямованість підприємств на екологізацію та ресурсозбереження, упровадження заходів щодо запобігання негативного впливу виробничих процесів на природне середовище, заходів, спрямованих на зменшення всіх видів відходів, перехід до використання замкнених технологій та ведення моніторингу.

Однак, на території району накопичено майже 278,55 тонн непридатних та заборонених до використання пестицидів, які зберігаються у 24 складах, 5 з яких знаходиться в незадовільному стані. Із загальної кількості водних свердловин виявлено 31 (36,5%) недіючих, які можуть бути потенційними забруднювачами підземних вод, з них 25 – підлягають сантехнічному тампонажу.

Для забезпечення у 2012 році підвищення рівня суспільної екологічної свідомості, рівня екологічної безпеки, поліпшення екологічної ситуації; досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища; припинення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі; забезпечення збалансованого використання природних ресурсів визначені наступні завдання:

створення захисних лісових насаджень на еродованих землях, вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг;

проведення робіт, пов'язаних з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму річок, боротьба із шкідливою дією вод, реконструкція гідроспоруд, упорядкування джерел, інвентаризація водойм;

проведення заходів з озеленення та благоустрою населених пунктів району;

збереження природно-заповідного фонду;

раціональне використання та зберігання відходів виробництва і побутових відходів;

сприяння розвитку екологічної освіти, виховання та пропаганда екологічних знань, громадська екологічна діяльність.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація зазначених завдань сприятиме зниженню рівня забруднення поверхневих об'єктів забруднюючими речовинами, поліпшенню технічного стану водойм; створенню нових, розширенню існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, припиненню втрат біологічного та ландшафтного різноманіття; удосконаленню обліку відходів; зменшенню обсягів накопичених у попередні роки непридатних або заборонених до використання пестицидів, забезпеченню екологічно безпечного зберігання непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин; збільшенню лісистості.

3.13. Забезпечення законності і правопорядку

Правоохоронними та контролюючими органами в районі вживаються заходи, спрямовані на забезпечення захисту конституційних прав і свобод громадян, дотримання належного рівня правопорядку і громадської безпеки в регіоні.

Однак, незважаючи на проведені правоохоронними органами заходи відмічається зростання кількості зареєстрованих злочинів. За 9 місяців 2011 року порівняно з аналогічним періодом 2010 року відбулося зростання кількості скоєння умисних вбивств на 100 %, зґвалтувань на 100 %, крадіжок на 16.6 %, крадіжок державної та колективної власності на 119,2 %, крадіжок приватної власності на 5,7 %, крадіжок з магазинів на 300 %, крадіжок з квартир, приватних будинків на 35,4 %, крадіжок з дач на 163 %, крадіжки кишенькові на 100 %, вимагань на 50 %.

Зросла на 400 % кількість скоєних злочинів на вулицях та на 533,3 % в громадських місцях. Збільшилась кількість злочинів скоєних в стані алкогольного сп'яніння скоєно 61 (2010 – 50) злочин, які скоїли 61 (2010 – 38) осіб. Раніше судимими особами скоєно 113 (2010 – 48) злочинів, які скоїли 83 (2010 – 68) осіб раніше засуджені. На побутовому підґрунті скоєно 9 (2010 – 3) злочинів з них 2 – вбивства, 6 - умисне тілесне ушкодження середньої тяжкості .

Для забезпечення у 2012 році підвищення ефективності роботи правоохоронних органів, оздоровлення криміногенної ситуації на території району, активізації взаємодії з органами державної влади,

місцевого самоврядування та громадськістю щодо профілактики злочинів та правопорушень визначені наступні завдання:

забезпечення протидії організованій економічній злочинності та корупції;

дієва боротьба з незаконним обігом наркотичних засобів;

зміцнення громадського порядку на території Сумського району, забезпечення безпеки дорожнього руху;

викриття, профілактика злочинів та правопорушень скоєних неповнолітніми або за їх участю;

вирішення проблемних питань кадрового та матеріально-технічного забезпечення в діяльності правоохоронних органів;

прийняття районної комплексної програми профілактики правопорушень на 2012 - 2015 роки

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація зазначених завдань дозволить забезпечити зменшення кількості злочинів, правопорушень, що вчиняються на вулицях та інших громадських місцях населених пунктів області; питомої ваги злочинів скоєних неповнолітніми або за їх участю; розповсюдження наркотичних засобів в учбових, гральних закладах, місцях масового відпочинку молоді; корупційних проявів серед посадових і службових осіб органів державної влади, місцевого самоврядування; покращення кадрового та матеріально-технічного забезпечення діяльності правоохоронних органів.

4. Розвиток міжнародної співпраці

Зовнішньоторговельний оборот району товарами та послугами у 2010 році склав 3401,5 тис. доларів США і зменшився на 12,3% у порівнянні з відповідним періодом 2009 року. Обсяги експорту товарів і послуг зменшились у порівнянні з 2009 роком на 13,6% і склали 2656,7 тис. доларів США; імпорту – на 7,3% і склали 744,8 тис.. доларів США. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами та послугами позитивне і складає 1911,9 тис. доларів США.

За січень-жовтень 2011 року зовнішньоторговельний оборот району товарами та послугами склав 1875 тис. доларів США, що в 1,8 раза менше порівняно з відповідним періодом минулого року.

Експорт склав 1375 тис. доларів США, що на 45% менше, ніж за відповідний період 2010 року; імпорتنі надходження – 500 тис. доларів США і зменшились на 28,5%. Сальдо зовнішньої торгівлі областю товарами та послугами позитивне і становить 875 тис. доларів США.

Для забезпечення у 2012 році подальшого розвитку зовнішньо-економічного співробітництва та міжнародної співпраці визначені наступні завдання:

активізація міжрегіонального та транскордонного співробітництва, де особлива увага приділятиметься відносинам з регіонами Російської Федерації, країнами СНД;

співпраця з Асоціацією європейських прикордонних регіонів та впровадження спільних програм та проектів Єврорегіону "Ярославна";

сприяння участі суб'єктів господарювання району в регіональних, національних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах як інструменту презентації району на світовому рівні;

Реалізація цих завдань дозволить покращити доступ товарів та послуг регіону до світових ринків, збільшити обсяг збуту продукції, покращити зростання основних показників зовнішньої торгівлі експорту та імпорту товарів, забезпечити подальший розвиток співробітництва в рамках існуючих механізмів двосторонньої та багатосторонньої співпраці.

Кількісні та якісні критерії ефективності реалізації завдань

Показники	2010 рік факт	2011 рік очікуване	2012 рік прогноз
Зовнішньоторговельний оборот товарів та послуг, млн. доларів США	3401,5	3200,0	3800,0
Експорт товарів та послуг, млн. доларів США	2656,7	2200,0	2300,0
Імпорт товарів та послуг, млн. доларів США	744,8	1000,0	1500,0
Сальдо торгівлі товарами та послугами, млн. доларів США	1911,9	1200,0	800,0

5. Поліпшення якості державного управління

Пріоритетними напрямками державної політики в сфері державної служби є зростання професіоналізму, відкритості, інституційної спроможності державної служби, підвищення її авторитету шляхом запровадження європейських стандартів надання адміністративних послуг, узагальнення досвіду роботи кращих державних службовців та кращих державних установ.

З метою визначення та здійснення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення ефективної діяльності органів державної влади, інших

державних органів, досягнення європейських стандартів рівня життя громадян Кабінетом Міністрів України розроблено ряд постанов, що є обов'язковими для виконання органами виконавчої влади в 2012 році і реалізація яких повинна здійснюватись у рамках програм соціально-економічного розвитку територій.

Основними завданнями галузі на 2012 рік визначено:

підписання тристоронньої угоди про співробітництво між Головним управлінням державної служби України у Сумській області, Сумською районною державною адміністрацією та Сумською районною радою;

запровадження системи управління якістю в апараті та структурних підрозділах районної державної адміністрації;

супроводження загальнодержавних програм щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування, спрямованих підвищенню професійного та освітнього рівня посадовців області;

пропагування серед державних службовців здорового способу життя, шляхом їх залучення до змагань Всеукраїнської Спартакіади;

упорядкування системи державних послуг як основний напрям наближення влади до пересічного громадянина, задоволення його потреб, захист прав та свобод;

відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1151 забезпечення функціонування електронного кадрового обліку державних службовців (електронна особова справа);

створення колективних точок доступу до адміністративних послуг у приміщенні органу державної влади;

проведення районного огляд-конкурсу "Відкритість. Дієвість. Якість" в районній державній адміністрації

Якісні критерії ефективності реалізації завдань

Реалізація зазначених завдань сприятиме розвитку партнерських відносин, координації зусиль з метою забезпечення модернізації державного управління;

запровадженню системи управління якістю в районній державній адміністрації відповідно до міжнародних стандартів ISO серії 9000, оптимізації процесів планування, розподілу ресурсів, а також визначенню

додаткових підходів до об'єктивного оцінювання результатів їх діяльності;

підвищенню рівня професійних знань, умінь і навичок державних службовців відповідно до європейських стандартів;

залученню державних службовців до занять фізичною культурою і спортом, організації їх активного відпочинку, розвитку найбільш популярних видів спорту, пропаганди здорового способу життя, формуванню збірної команди району для участі у змаганнях обласної спартакіади;

удосконаленню роботи районної державної адміністрації з громадськістю щодо поліпшення якості послуг та своєчасності їх надання, підвищенню рівня відкритості та прозорості у діяльності органів виконавчої влади, спрямуванню роботи державних службовців на задоволення потреб громадян, формуванню високого рівня особистісних, професійних та етичних якостей державних службовців.

V. Контроль за виконанням Програми

Головною метою контролю за виконанням Програми є подальше вдосконалення діяльності Сумської районної державної адміністрації, спрямованої на виконання завдань Президента України, Кабінету Міністрів України, поліпшення якості прийняття управлінських рішень, застосування ефективних діючих та розроблення нових інструментів державного управління для подальшого соціально-економічному розвитку району.

Організацію та контроль за виконанням Програми здійснює Сумська районна державна адміністрація, її структурні підрозділи, які розробили відповідні розділи Програми.

Структурні підрозділи Сумської районної державної адміністрації аналізують хід виконання основних завдань та заходів Програми та щокварталу до 5 числа місяця, наступного за звітним кварталом надають звіт про хід виконання Програми управлінню економіки Сумської районної державної адміністрації.

Управління економіки Сумської районної державної адміністрації щокварталу до 10 числа місяця наступного за звітним кварталом надає звіт про хід виконання Програми голові районної державної адміністрації і головному управлінню економіки Сумської обласної державної адміністрації

Звіт про виконання Програми за підсумками 2012 року
заслуховується на засіданні колегії Сумської районної державної
адміністрації в лютому
2013 року.

VI. Основні напрями розвитку на 2013-2014 роки

У 2013-2014 роках в районі буде продовжено роботу в рамках реалізації програми реформ Президента України "Україна для людей" та Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентно-спроможна економіка, ефективна держава", основних положень Стратегії розвитку Сумського району на період до 2015 року "Нова Сумщина – 2015".

У промисловому комплексі обсяги реалізації промислової продукції складуть у 2013 році 45450 тис. гривень, у 2014 році – 45678 тис. гривень, або 100,5% та 100,5% відповідно.

В агропромисловому комплексі на 2013-2014 роки передбачено введення ряду перспективних інвестиційних проектів, що можуть бути реалізовані на території району.

У межах молочного кластеру в районі планується будівництво 1 молочного комплексу, будівництво 1 доїльного залу, будівництво 2 молокопроводів, реконструкція 3 тваринницьких приміщень. Очікувана загальна вартість інвестиційних ресурсів складе близько 45 млн. гривень.

Крім того, планується залучення інвестицій у переробну промисловість. Зокрема, створення 1 мінімолокопереробного підприємства, розширення переробних потужностей ТОВ "Сумський бекон" потужністю 7 тонн/добу.

Планується технічне переоснащення рослинницької галузі шляхом придбання 107 одиниць техніки сільськогосподарського призначення на загальну суму близько 35 млн. грн.

Наступним пріоритетним напрямком у галузі рослинництва є розширення площ посіву економічно вигідних культур з дотриманням науково обґрунтованих сівозмін.

Планується підвищення рівня доходів селян шляхом підвищення рівня заробітної плати працівників сільського господарства, яка до кінця 2014 року має зрости на 26 % до рівня 2012 року.

Що стосується кадрової політики, очікуємо забезпечення цільової підготовки фахівців для галузей АПК, створення бази стажування та забезпечення закріплення випускників вищих аграрних закладів на сільськогосподарських підприємствах всіх форм власності з метою зменшення дефіциту кадрів.

Крім того, планується прийняття участі району в усіх обласних виставково-ярмаркових заходах протягом 2012-2014 років.

Упровадження інвестиційних проектів забезпечить: збільшення виробництва продукції сільського господарства (у 2013 році – на 1,5%, у 2014 році – на 2,5%), підвищення її якості; упровадження в виробництво сучасних енергозберігаючих технологій; захист прав власників земельних паїв; зростання продуктивності праці; створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток сільських територій; зміцнення конкурентних позицій сільськогосподарської продукції, що сприятиме закріпленню молодих спеціалістів на підприємствах агропромислового комплексу району.

У сфері транспорту та зв'язку передбачається продовжити роботу з: удосконалення схеми пасажирського автомобільного обслуговування населених пунктів району, оновлення рухомого складу пасажирських перевезень, ремонту та будівництва автомобільних доріг; упровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, систем мобільного зв'язку наступних поколінь, широкосмугового доступу до Інтернету як у містах, так і у сільській місцевості; вирішення проблеми доступу сільського населення до послуг поштового зв'язку шляхом упровадження пересувних відділень.

З метою ефективного використання енергоресурсів в районі будуть проводитись заходи щодо скорочення споживання природного газу та оснащення засобами обліку житлових будинків, що мають централізоване теплопостачання; фінансування проектів з утеплення фасадів будівель та заміни вікон у закладах бюджетної сфери за схемами "зелених" інвестицій згідно з умовами Кіотського протоколу. У закладах бюджетної сфери області також продовжаться роботи з упровадження енергоефективних технологій та твердопаливних котлів, що працюють на відновлювальних місцевих видах палива.

У напрямку реформування житлово-комунального господарства буде проводитись робота з:

підвищення якості надання житлово-комунальних послуг, зокрема забезпечення споживачів якісною питною водою (упорядкування екологічного та санітарно-технічного стану джерел питного водопостачання; упровадження технологій очистки питної та стічних вод; розвиток мереж централізованого водопостачання, водовідведення; реконструкція артезіанських свердловин; облаштування шахтових колодязів у сільській місцевості);

технічного переоснащення житлово-комунального господарства (капітальний ремонт житлових будинків із застосуванням енергозберігаючих технологій; модернізація та розвиток централізованих систем водопостачання і водовідведення з використанням

енергозберігаючого обладнання та технологій; оснащення наявного житлового фонду будинковими засобами обліку споживання води; надання державної підтримки для реалізації інвестиційних проектів з технічного переоснащення та капітального ремонту житлових будинків, у яких утворюються нові або вже функціонують об'єднання співвласників багатоквартирних будинків).

У 2013-2014 роках буде продовжено роботу з залучення інвестицій в економіку району шляхом:

роботи з інвесторами за принципом "єдиного інвестиційного вікна" з реалізації інвестиційних проектів;

розвитку інфраструктури як фактору підвищення інвестиційної привабливості.

Протягом 2013-2014 років в економіку району планується залучити майже 1 млн. доларів США іноземних інвестицій.

У 2013-2014 роках буде проводитись робота спрямована на створення сприятливих умов для залучення капітальних інвестицій у розвиток економіки району, упровадження інновацій у провідні галузі економіки, модернізації інфраструктури, збільшення обсягів будівництва житла. Очікувано обсяги інвестицій в основний капітал у 2013 році складуть до 106 млн. гривень і зростуть на 10,5%, у 2014 році – відповідно 118 млн. гривень та 10,8%. Щорічне поступове нарощування обсягів капіталовкладень у всі галузі економіки надасть можливість у 2013-2014 роках забезпечити виконання будівельних робіт на рівні 100% та 100,1% відповідно до попередніх років.

Одним із пріоритетних напрямів районної політики у 2013-2014 роках буде розвиток підприємництва. З метою створення умов для максимально вільного ведення бізнесу передбачається:

удосконалення схеми кредитування інвестиційних бізнес-проектів за пріоритетними для району напрямками згідно Програми підтримки малого підприємництва;

підвищення кваліфікації кадрів малого підприємництва та навчання незайнятого населення району основам підприємницької діяльності;

забезпечення впровадження систем електронного документообігу та автоматизованого обміну даними між адміністраторами і місцевими дозвільними органами.

Робота Сумської районної державної адміністрації та органів місцевого самоврядування в 2013-2014 роках у напрямку розвитку міжнародної співпраці буде спрямована на:

реалізацію підписаних Сумським районом угод про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво з регіонами України та іноземними країнами, розширення кола регіонів-партнерів шляхом укладання відповідних протоколів намірів та угод;

забезпечення позитивного іміджу району на зовнішніх ринках та презентація можливостей підприємств району перед закордонними діловими колами;

активізацію міжрегіонального та транскордонного співробітництва, де особлива увага приділятиметься відносинам з регіонами Російської Федерації, країнами СНД та країнами-членами ЄС;

співпрацю з Асоціацією європейських прикордонних регіонів та впровадження спільних програм та проектів Єврорегіону "Ярославна";

організацію участі суб'єктів господарювання району у регіональних, національних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах як інструменту презентації області на світовому рівні;

подальше просування на світові ринки товарів та послуг виробників району.

Реалізація зазначених завдань надасть можливість покращити доступ товарів та послуг району до світових ринків, забезпечить зростання обсягів експорту товарів (у 2013 році – на 5%, у 2014 році – на 5%).

На 2013-2014 роки пріоритетним напрямом роботи Сумської районної державної адміністрації стане проведення політики підвищення грошових доходів населення, у тому числі номінальної заробітної плати до рівня 2230 гривень (+9,0%) у 2013 році, 2453 гривень (+10%) – у 2014 році, ліквідація такого соціального явища як заборгованість з виплати заробітної плати.

Пріоритетним напрямом ринку праці району стане проведення активної політики зайнятості, що орієнтуватиметься, насамперед, на економічні заходи, зокрема навчання та підвищення кваліфікації, створення нових робочих місць. Вирішення проблем зайнятості на ринку праці здійснюватиметься шляхом виконання заходів щодо підтримки зайнятості інвалідів та інших неконкурентних на ринку праці груп населення; стимулювання самозайнятості та підприємництва; удосконалення професійної підготовки кадрів, підвищення якості робочої сили (проведення профорієнтаційної роботи серед населення, у тому числі незайнятих осіб та молоді, яка навчається).

Основними завданнями буде проведення роботи зі збільшення обсягів охоплення безробітних заходами активної політики сприяння зайнятості, здійснення профілактичних заходів вивільнення на підприємствах, збільшення обсягів надання безробітним державної допомоги та дотацій роботодавцям на створення нових робочих місць.

Удосконалення системи пенсійного забезпечення та соціального страхування громадян зумовлює продовження запровадження в 2013-2014 роках нових принципів солідарної системи з метою розв'язання завдань соціального захисту осіб похилого віку, стабілізації стану державних фінансів шляхом забезпечення збалансованої солідарної системи пенсійного страхування; запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування через створення інституційно-технічних умов перерахування страхових внесків.

Відповідно до проектів прогнозів бюджету на 2013-2014 роки, ураховуючи прогнозні макропоказники на середньострокову перспективу, власні доходи Пенсійного фонду України Сумської області на 2013 рік очікуються в сумі 118,6 млн. гривень, на 2014 рік – 129,2 млн. гривень.

З метою соціального захисту населення буде посилено роботу з підтримки дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, багатодітних та малозабезпечених родин.

Основним завданням галузі охорони здоров'я у 2013-2014 роках є забезпечення доступної та якісної медичної допомоги населенню області.

З цією метою особливе значення буде приділено забезпеченню належного фінансування галузі, покращенню матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів області. Буде продовжено реформування медичної галузі шляхом розвитку госпітальних округів, упровадження інституту сімейного лікаря, реорганізацію ліжкового фонду та реорганізацію швидкої медичної допомоги.

Очікується, що реалізація запланованих завдань у сфері охорони здоров'я у 2013-2014 роках дозволить знизити загальний коефіцієнт смертності населення з 18,7% до 18,1% та не допускати випадків малюкової смертності.

Основними напрямками розвитку галузі освіти на 2013-2014 роки буде забезпечення рівного доступу до якісної освіти населення, поліпшення якості надання освітніх послуг навчальними закладами, підвищення соціального статусу педагогічних працівників на території району.

У напрямку подальшого розвитку фізичної культури і спорту в районі протягом 2013-2014 років передбачається здійснити комплекс заходів, спрямованих на створення умов для:

фізичного виховання і спорту в усіх типах навчальних закладів, за місцем роботи, проживання та місцях масового відпочинку населення; забезпечення розвитку олімпійських, неолімпійських видів спорту, видів спорту інвалідів;

поступового оновлення спортивної матеріально-технічної бази закладів фізичної культури і спорту, зокрема дитячо-юнацьких спортивних шкіл і загальноосвітніх навчальних закладів.

Розвиток галузі культури і туризму у 2013-2014 роках буде спрямований на збереження та поповнення культурних цінностей Сумського району, розвиток аматорського мистецтва та народної творчості, забезпечення комплексного підходу до рекламування туристичного потенціалу та туристичного продукту району.

У 2013-2014 роках робота в напрямку розширення інформаційного простору району буде спрямована на найбільш повне задоволення потреб населення в отриманні якісної інформації; утвердження свободи слова, безперешкодної діяльності засобів масової інформації; забезпечення зміцнення зв'язків місцевих органів виконавчої влади із засобами масової інформації, надання їм повної та об'єктивної інформації з актуальних питань соціально-економічного розвитку району; підвищення рівня використання комунікаційних технологій та реалізація конституційних прав громадян на участь у формуванні державної політики.

З метою розвитку інституцій громадянського толерантного суспільства у 2013-2014 роках передбачено удосконалення механізмів взаємодії між місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та представниками різних громадсько-політичних об'єднань громадян; конструктивна робота консультативно-дорадчих органів при органах влади; урахування органами влади пропозицій громадськості при розробці та реалізації заходів регіональної політики; підтримка ініціатив суб'єктів громадянського суспільства, у тому числі за рахунок коштів місцевих бюджетів.

З метою забезпечення захисту та безпеки громадян від протиправних діянь основними напрямками роботи правоохоронних органів району на 2013-2014 роки буде протидія організованих економічній злочинності та корупції; боротьба з незаконним обігом наркотичних засобів; зміцнення громадського порядку та забезпечення безпеки дорожнього руху; викриття та профілактика злочинів та правопорушень скоєних неповнолітніми або за їх участю, виконання

районної комплексної програми профілактики правопорушень на 2012 - 2015 роки.

Додаток 1 до Програми.

Заходи щодо реалізації програми економічного і соціального розвитку Сумського району на 2012 рік

1	2	3	4	5	6	7	8	9
№ з/п	Заходи	Термін виконання	Відповідальний виконавець	Джерела та обсяги фінансування, тис. гривень				Очікувані результати виконання заходу
				Державний бюджет	Обласний бюджет	Місцевий бюджет	Інші джерела	
1. Забезпечення умов для подальшого соціально-економічного зростання								
Пріоритет 1.1. Податково-бюджетна політика								
Завдання 1. Посилення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів (обов'язкових платежів), а також неподаткових доходів, установлених законодавством								
1.	Контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати податків та зборів (обов'язкових платежів)	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					Надходження до бюджетів усіх рівнів податкових зобов'язань у повному обсязі та в установлені законодавством терміни. Збір податків, зборів та інших обов'язкових платежів до зведеного бюджету очікується в сумі 61,4 млн. гривень
2.	Аналіз, прогнозування надходжень податків, інших платежів, джерел податкових надходжень, вивчення впливу макроекономічних показників і податкового законодавства на надходження податків, інших платежів, розробка пропозицій щодо їх збільшення та зменшення втрат бюджету	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					
3.	Забезпечення ефективного наповнення та використання основних резервів місцевих бюджетів області (використання земельних ресурсів, водних	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					Збір податків і платежів, що контролюються податковими органами, до місцевих бюджетів
с к л а д е								

с к л а д е

	об'єктів, корисних копалин місцевого значення, погашення заборгованості із заробітної плати, легалізація тіньової зайнятості тощо)							46,7 млн. гривень (+4,0 відс.)
4.	Упередження незаконного відшкодування з бюджету податку на додану вартість	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					У п е р е д ж е н н я н е з а к о н н о г о відшкодування з бюджету податку на додану вартість
5.	Зменшення кількості збиткових підприємств	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					Зменшення сум збитків підприємств
6.	Відстеження випадків ухилення платників податків від сплати податків з використанням нових методів адміністрування податків, руйнування схем ухилення від оподаткування та виведення платників на реальну сплату податків	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					Недопущення втрат бюджетів усіх рівнів
7.	Посилення контролю за декларуванням платниками пільг відповідно до чинного законодавства	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					
Завдання 2. Скорочення податкового боргу до бюджетів усіх рівнів								
1.	Надсилання першої та другої податкових вимог	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					Скорочення податкового боргу до бюджетів усіх рівнів
2.	Стягнення платіжними вимогами з рахунків боржника	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					
3.	Реалізація описаного майна підприємств-боржників	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					

4.	Реалізація майна підприємств-банкрутів	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					
5.	Примусове стягнення активів платників податків в рахунок погашення податкового боргу за рішенням суду	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					
6.	Вилучення готівкових коштів	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					
7.	Списання безнадійного податкового боргу	Протягом 2012 року	Сумська МДПІ					
Пріоритет 1.2. Інвестиційна діяльність, створення умов для інвестиційної привабливості Сумського району								
Завдання 1. Формування портфелю інвестиційних пропозицій регіону								
1.	Оновлення бази вільних земельних ділянок, виробничих приміщень та інвестиційних проектів	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, с у б ' є к т и господарювання					П о к р а щ е н н я інвестиційного клімату для підприємців
			Всього по завданню 1	-	-	-	-	
Завдання 2. Поширення інформації про інвестиційний потенціал району та адміністративний супровід інвестиційних проектів								
1.	Презентація інвестиційного потенціалу Сумського району в рамках регіональних заходів	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, с у б ' є к т и господарювання					Залучення потенційних інвесторів до реалізації інвестиційних проектів
2.	Супровід інвестиційних проектів, активізація роботи з інвесторами за принципом "єдиного інвестиційного вікна"	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації,					Забезпечення ефективної реалізації інвестиційних проектів в рамках "єдиного інвестиційного вікна", зокрема, проходження дозвільних та погоджувальних процедур у максимально

								стислий термін відповідно до чинного законодавства
3.	Створення на веб-сайті Сумського району розділ „Інвестиції”	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації					І н ф о р м у в а н н я потенційних інвесторів про інвестиційні можливості району
			Всього по завданню 2	-	-	-	-	
Пріоритет 1.3. Споживчий ринок								
Завдання 1. Розвиток інфраструктури споживчого ринку, здатної забезпечувати рівень обслуговування населення відповідно до його потреб								
1	Сприяння процесам формування сучасної інфраструктури галузей торгівлі, ресторанного господарства та побутових послуг шляхом розширення мережі цих закладів	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних рад, суб'єкти господарювання					Відкриття 3 нових закладів ресторанного господарства.
2	Сприяння організації виїзного обслуговування сільського населення	Протягом 2012 року	Сільські, селищні ради, керівники суб'єктів господарювання					Підвищення якості о б с л у г о в у в а н н я сільського населення
			Всього по завданню 1	-	-	-	-	
Завдання 2. Збільшення частки місцевих товаровиробників на районному споживчому ринку								
1.	Закупівля продуктів харчування та непродовольчих товарів для потреб бюджетної сфери області в місцевих товаровиробників відповідно до чинного законодавства, контроль за виконанням укладених договорів у сфері державних закупівель	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних рад, , головні р о з п о р я д н и к и бюджетних коштів, управління освіти і					Р а ц і о н а л ь н е в и к о р и с т а н н я бюджетних коштів при здійсненні державних закупівель

			науки, управління охорони здоров'я, управління праці та соціального захисту населення.					
2.	П і д в и щ е н н я конкурентоздатності продукції місцевих товаровиробників за співвідношенням "ціна-якість" (здійснення постійного контролю за високою якістю продукції, реалізація комплексу організаційних заходів щодо зниження собівартості одиниці продукції шляхом збільшення обсягів виробництва, повного використання виробничих потужностей, упровадження сучасних технологічних процесів, зниження енерго- та матеріаловитратності продукції, розширення асортименту товарів)	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних рад, районна санітарно-епідеміологічна станція, суб'єкти господарювання					Підвищення купівельної спроможності споживачів
3.	Сприяння стримуванню інфляційних процесів, здійснення контролю за дотриманням державної дисципліни цін суб'єктами господарювання (виробниками, оптовими постачальниками, закладами роздрібною торгівлі), що здійснюють виробництво і	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації					Установлення цін і тарифів на соціально значущі товари та послуги в економічно обґрунтованому розмірі

	реалізацію соціально важливих товарів та послуг. Розвиток конкурентного середовища, недопущення зловживання суб'єктами господарювання монопольним становищем на регіональному споживчому ринку у вигляді встановлення завищених цін (тарифів)							
4.	Організація презентаційної та рекламної діяльності місцевих товаровиробників (розширення мережі фірмової торгівлі, проведення дегустацій, участь у виставково-ярмаркових заходах)	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, виконкоми сільських, селищних рад, суб'єкти господарювання					Збільшення частки місцевих виробників на районному споживчому ринку
5.	Упровадження місцевими виробниками та закладами торгівлі бренду «Зроблено на Сумщині»	Протягом 2012 року	Керівники місцевих товаровиробників та закладів торгівлі, виконавчі комітети сільських, селищних рад, управління агропромислового розвитку, управління економіки Сумської райдержадміністрації					Покращення іміджу місцевих виробників
			Всього по завданню	-	-	-	-	
Пріоритет 1.4. Регуляторна політика та розвиток підприємництва								
Завдання 1. Дерегулювання підприємницької діяльності та усунення адміністративних бар'єрів для розвитку підприємництва								
1.	Д е р е г у л ю в а н н я підприємницької діяльності та усунення адміністративних бар'єрів, проведення аналізу	Протягом 2012 року	С т р у к т у р н і підрозділи Сумської районної державної адміністрації, органи					Недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних

	чинних нормативно-правових актів районної державної адміністрації та органів місцевого самоврядування щодо їх відповідності принципам державної регуляторної політики, удосконалення дозвільної системи у сфері господарської діяльності шляхом запровадження видачі дозволів за принципом "організаційної єдності"		м і с ц е в о г о самоврядування					регуляторних актів та забезпечення передбачуваності регуляторної діяльності. Спрощення процедур отримання дозвільних документів
			Всього по завданню 1	-	-	-	-	

Завдання 2. Формування стимулюючих механізмів ресурсної підтримки та позитивного іміджу малого бізнесу, інформаційно-просвітницьке забезпечення суб'єктів господарювання та підтримка підприємницької ініціативи безробітних щодо започаткування власної справи

1.	Висвітлення в засобах масової інформації, у тому числі на веб-сайтах, бази даних об'єктів комунальної та інших форм власності, що пропонуються для продажу чи передачі в оренду суб'єктам малого підприємництва	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, органи місцевого самоврядування					Ефективне використання вільних об'єктів державної, комунальної та інших форм власності
2.	Залучення суб'єктів малого підприємництва до участі в бізнес-форумах, конференціях, семінарах, регіональних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах та конкурсах, у тому	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації, органи місцевого самоврядування			10		Покращення поінформованості суб'єктів підприємництва. Забезпечення доступу підприємців до інформації

	числі з питань залучення інвестиційних ресурсів							
3.	Залучення до підприємницької діяльності та організація професійного навчання осіб, які перебувають на обліку в державній службі зайнятості, за професіями та спеціальностями, що необхідні для розвитку власної справи, та виплата допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності	Протягом 2012 року	Районний центр зайнятості Сумського району, управління економіки Сумської районної державної адміністрації, органи місцевого самоврядування				160 (фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття)	Сприяння самозайнятості населення, зменшення кількості безробітних
			Всього по завданню	-		10	160	

Завдання 3. Сприяння фінансово-кредитній підтримці малого підприємництва з питань реалізації інвестиційних проектів за пріоритетними для району напрямками на поворотній основі, залучення коштів банківських установ та лізингових компаній, упровадження програм мікрокредитування суб'єктів малого бізнесу

1.	Фінансова підтримка з місцевих бюджетів суб'єктів малого бізнесу на поворотній основі для реалізації інвестиційних проектів	Протягом 2012 року	Управління економіки Сумської районної державної адміністрації			120		Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка суб'єктів малого підприємництва
			Всього по завданню 3	-		120	-	
			Всього за пріоритетом	-		130	160	

Модернізація виробництва та інфраструктури

Пріоритет 2.1. Промисловість, інноваційний розвиток

Завдання 1. Модернізація, реконструкція та розширення промислових потужностей з упровадженням нових технологій та збільшення обсягів випуску конкурентоспроможної продукції

1	Відновлення роботи та перепрофілювання ДП «Сумиспирт»	Протягом 2012 року	ДП «Сумиспирт», Сумська РДА				Кошти підприємства	Виробництво нової продукції. Створення нових робочих місць
2	Будівництво комбікормового заводу, виробничою потужністю 40 тис.тонн/рік (ТОВ «Сумський бекон»)	Протягом 2012 року	ТОВ «Сумський бекон»				4000,0	Зростання обсягів виробництва. Створення нових робочих місць
			Всього по завданню				4000,0	

Пріоритет 2.2. Агропромисловий комплекс

Завдання 1. Розвиток великотоварного виробництва з використанням сучасних технологій

1.	Будівництво 1 молокопроводу на 200 голів ПАТ «Іскра»	Протягом 2012 рік-2014 років	ПАТ «Іскра»				100,0	Збільшення обсягів виробництва молока, створення додаткових робочих місць
2	ПрАТ «Райз-Максимко» - будівництво 4 молокопроводів на 600 корів	Протягом 2012 року	ПрАТ «Райз Максимко»	-			350,0	Збільшення обсягів виробництва молока, створення додаткових робочих місць
3	ПрАТ «Райз-Максимко» - будівництво 2 міні комбікормових заводів,	Протягом 2012 року	ПрАТ «Райз Максимко»	-			450,0	Зростання обсягів виробництва. Створення нових робочих місць
4	Реконструкція ТОВ АФ «Лан» телятника на 200 голів	Протягом 2012 року	ТОВ АФ «Лан»				500,0	Збільшення обсягів виробництва молока, створення додаткових робочих місць
5.	Будівництво молокопроводу у ТОВ АФ «Северинівська» на м	Протягом 2012	ТОВ АФ				250	Збільшення обсягів виробництва молока,

	300 голів корів	року	“Северинівська”.					створення додаткових робочих місць
6.	Завершення реконструкції тваринницького приміщення у ТОВ АФ “Низи” на 260 голів корів	Протягом 2012 року	ТОВ АФ “Низи”				1000	Збільшення обсягів виробництва молока, створення додаткових робочих місць
7	Реконструкція виробничого приміщення на 90 тис.голів ТОВ «Авіс-Україна»	Протягом 2012 року	ТОВ «Авіс-Україна»				7000,0	Збільшення обсягів виробництва яєць, створення додаткових робочих місць
8	Реконструкція з переобладнанням комбикормового заводу потужністю 40 тис.тонн/рік ТОВ «Авіс-Україна»	Протягом 2012 року	ТОВ «Авіс-Україна»				10000	Збільшення обсягів виробництва, створення додаткових робочих місць
9.	Реконструкція 7 пташників на 50 тис.голів індиків в ТОВ АТ «Сумський бекон»	Протягом 2012 року	ТОВ «Сумський бекон»				2500	Збільшення обсягів виробництва м'яса птиці, створення робочих місць
10	Впровадження сучасних енергозберігаючих технологій у вирощуванні сільськогосподарських культур. Технічне переоснащення рослинницької галузі. Обсяги: 48 одиниць техніки сільськогосподарського призначення: 12 тракторів різних марок та модифікацій, 8	Протягом 2012 року	Сільськогосподарські підприємства				15800	Збільшення обсягів виробництва рослинницької продукції внаслідок технічного переоснащення галузі

	одиниць посівної техніки, 6 одиниць ґрунтообробної, 2 зернозбиральних комбайни, 1 кормозбиральний комбайн.							
Завдання 2. Збільшення площ посіву економічно вигідних культур								
1	Збільшення площ посіву цукрових буряків до 3,2 тис. га	2012 рік	Сільськогосподарські підприємства					Підвищення прибутковості рослинницької галузі
			Всього по завданню					
Завдання 3. Підвищення рівня доходів селян								
1.	Підвищення рівня заробітної плати працівників сільського господарства. Зростання середньомісячної заробітної плати до 11% (до рівня 2011 р.), що складе 1830 грн.	Протягом 2012 року	Сільськогосподарські підприємства					Підвищення рівня доходів працівників сільського господарства
2.	Недопущення виникнення заборгованості із виплати заробітної плати	Протягом 2012 року	Сільськогосподарські підприємства, управління АПР Сумської РДА					Підвищення рівня доходів працівників сільського господарства
3.	Сприяння повному завершенню переоформлення договорів оренди землі на 3% від нормативної грошової оцінки та повноті розрахунків за користування земельними паями.	Протягом 2012 року	Сільськогосподарські підприємства, управління АПР Сумської РДА					Підвищення рівня доходів селян

			Всього по завданню					
Завдання 4.Сприяння розвитку дрібнотоварного виробництва								
1	Сприяння прибутковому господарюванню власників особистих селянських та фермерських господарств через підвищення їх рівня знань, вдосконалення практичних навичок шляхом надання дорадчих послуг	Протяго м 2012 року	Управління АПР Сумської РДА, сільські та селищні ради, інститут АПВ					Прибуткове господарювання власників особистих селянських та фермерських господарств
Завдання 5.Створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розвиток сільських територій								
1	Сприяння укладанню та виконанню угод про соціально-економічне співробітництво між сільськими (селищними) радами та орендарями ріллі	Протяго м 2012 року	Сільські (селищні) ради, сільськогосподарські підприємства, управління АПР Сумської РД				3260	Покращення соціально – побутових та виробничих умов жителів територіальної громади, сприяння розвитку населеного пункту, благоустрій сільських територій
Завдання 6. Кадрове забезпечення, закріплення молодих спеціалістів на селі								
1.	Забезпечення цільової підготовки фахівців для галузей АПК, формування кадрового резерву з числа студентів вищих навчальних закладів для заміщення посад керівників сільськогосподарських підприємств та посад державних службовців органів	Протяго м 2012 року	Управління АПР Сумської РДА					Зменшення дефіциту кадрів в аграрному секторі району

	управління АПР							
2	Створення бази стажування та забезпечення закріплення випускників вищих аграрних навчальних закладів на сільськогосподарських підприємствах всіх форм власності	Протягом 2012 року	Управління АПР Сумської РДА		.			Зменшення дефіциту кадрів в аграрному секторі району

Завдання 7. Проведення виставково-ярмаркових заходів

1.	Захід 1.Прийняття участі у 10 обласних виставково-ярмаркових заходах	Протягом 2012 року	Сільгосптоваровиробники, управління АПР Сумської РДА					Забезпечення населення продукцією сільського господарства, харчової та переробної промисловості з метою запобігання виникнення дефіциту соціально-значущих продуктів харчування.
----	--	--------------------	--	--	--	--	--	--

Пріоритет 2.3. Транспорт

Завдання 1. Забезпечення належної якості обслуговування пасажирів

1.	Унесення, у разі необхідності, змін до розкладів руху автобусів приміського сполучення, введення додаткових рейсів у дні підвищеного пасажиропотоку	Протягом 2012 року	Відділ розвитку інфраструктури райдержадміністрації					З а б е з п е ч е н н я покращення якості о б с л у г о в у в а н н я пасажирів
2.	Внесення змін до схеми транспортного забезпечення населених пунктів району .	Протягом 2012 року	Відділ розвитку інфраструктури райдержадміністрації.					Оптимізація схеми а в т о м о б і л ь н и х пасажирських перевезень

								з метою підвищення якості обслуговування населення
3.	Сприяння максимальному забезпеченню відшкодування втрат автомобільних перевізників від перевезень пільгових категорій пасажирів.	Протягом 2012 року	УПСЗН райдержадміністрації					З а б е з п е ч е н н я безбиткової діяльності а в т о м о б і л ь н и х перевізників
Пріоритет 2.4. Енергозабезпечення та енергозбереження								
Завдання 1. Упровадження енергозберігаючих заходів за рахунок заміщення традиційних видів палива іншими видами, насамперед, отриманими з відновлювальних джерел енергії, та удосконалення систем теплопостачання								
1.	Дообладнання газової котельні котлами, що працюють на альтернативному виді палива у В.Сироватській спеціалізованій школі Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	1068,7				Зменшення обсягу споживання природного газу протягом року

2.	Дообладнання газової котельні котлами, що працюють на альтернативному виді палива у В.Чернечинській спеціалізованій школі Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	1368,8			
3.	Дообладнання газової котельні котлами, що працюють на альтернативному виді палива у Н.Сироватській ЗОШ –I-III ступенів Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	1123,1			
4.	Дообладнання газової котельні котлами, що працюють на альтернативному	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	1516,4			

	виді палива у Хотінській спеціалізованій школі Сумського району						
5.	Дообладнання газової котельні котлами, що працюють на альтернативному виді палива у Стецьківській ЗОШ –І-ІІІ ступенів Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	750,0			
6.	Будівництво топкової на твердому паливі Бездрицької ЗОШ І-ІІІ ст. Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	526,0			
7	Будівництво топкової на твердому паливі Лікарського НВК Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	681,0			
8	Будівництво топкової на твердому паливі Сульського НВК Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	620,0			
9	Будівництво топкової на твердому паливі Юнаківської ЗОШ І-ІІІ ст. Сумського району	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	551,0			
			Всього по завданню	8205,0			

Завдання 2. Забезпечення всіма категоріями споживачів поточних розрахунків за спожиті енергоносії у повному обсязі та погашення боргу минулих років

1. Проведення моніторингу Протягом Управління економіки Забезпечення повних

	обсягів споживання та стану розрахунків споживачів району за використані природний газ та електричну енергію	2012 року	Сумської районної державної адміністрації, комітети сільських, селищних рад					розрахунків за спожиті енергоносії
Пріоритет 2.5. Дорожній комплекс								
Завдання 1. Проведення будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонтів автомобільних доріг області								
1.	Проведення робіт з поточного ремонту та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування та комунальних доріг	Протягом 2012 року	Філія «Райавтодор»					Зменшення кількості ДТП та покращення умов користування автодорогами, утримання автомобільних доріг у належному стані
Пріоритет 2.6. Житлова політика								
Завдання 1. Поліпшення житлових умов населенню району								
1	Фінансування будівництва житла по обласній цільовій програмі "Власний дім"	Протягом 2012 року	Районна державна адміністрація			17,2		Поліпшення житлових умов сімей сільської місцевості
		Всього по пріоритету				17,2		
Пріоритет 2.7. Житлово-комунальне господарство								
Завдання 1. Підвищення якості надання житлово-комунальних послуг								

1	Упорядкування екологічного та санітарно-технічного стану джерел питної води в селі Токарі	Протягом 2012 року	Сільська рада, відділ житлово-комунального господарства Сумської РДА			5 0 , 0 сільський бюджет		Забезпечення населення якісною питною водою. З а п о б і г а н н я з а б р у д н е н н ю н а в к о л и ш н ь о г о с е р е д о в и - щ а
2	Упровадження технологій очистки стічних вод по водовідведенню житлових будинків в селі Кровне	Протягом 2012 року	Сільська рада, відділ ЖКГ Сумської РДА			5 6 , 0 сільський бюджет	7,0	
3	Розвиток мереж централізованого водопостачання, заміна 4,4 км водопровідних мереж Кіндратівка – 0,7 км, Н.Сироватка – 0,7 км, В.Сироватка – 0,1 км, Токарі – 0,5 км, Біловоди – 0,3 км, Низи – 0,2 км, Сад – 0,4 км, Степанівка – 0,4 км, Шпилівка – 0,5 км, Яструбине – 0,6 км	Протягом 2012 року	Сільські, селищні ради, відділ житлово-комунального господарства Сумської РДА			2 9 2 , 0 сільський бюджет	49,5	
4	Будівництво 1 артезіанської свердловини в селі Токарі	Протягом 2012 року	Сільська рада, відділ ЖКГ Сумської РДА			130,0 сільський бюджет		
5	Забезпечення населення сільської місцевості якісною	Протягом 2012 року	Сільські, селищні ради, відділ ЖКГ Сумської		100,0	100,0 сільський		

	питною водою з шахтних колодязів шляхом очистки, дезінфекції, ремонту та облаштування 45 шахтних колодязів		РДА			й бюджет		
			Всього по завданню 1	-	100,0	628,0	56,5	
Завдання 2. Технічне переоснащення житлово-комунального господарства								
1	Забезпечення оснащення наявного житлового фонду будинковими засобами обліку споживання води шляхом установлення 12 лічильників води	Протягом 2012 року	Сільські, селищні ради, відділ ЖКГ Сумської РДА				60,0	Забезпечення обліку спожитих послуг, формування ощадливого ставлення до енергетичних і матеріальних ресурсів
		Всього по завданню 2					60	
		Всього по пріоритету			100,0	628,0	116,5	
Підвищення соціальних стандартів та гуманітарний розвиток								
Пріоритет 3.1. Підтримка сім'ї, дітей та молоді								
Завдання 1. Сприяння та підтримка діяльності молодіжних, дитячих та інших громадських організацій та виконання програм (проектів), розроблених цими організаціями								
1.	Розроблення та подання на розгляд Сумської районної ради районної програми відпочинку та оздоровлення дітей на 2012 рік	Грудень 2011 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації					Забезпечення проведення оздоровчо-відпочинкової кампанії у 2012 році
2.	Організація направлення дітей та молоді на оздоровлення на тематичні зміни до таборів наметового типу	Травень-вересень 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації			15,2		Збільшення кількості дітей, охоплених організованими формами оздоровлення та відпочинку

3	Організація та проведення відпочинку та оздоровлення дітей у відповідних закладах області та України	Травень-вересень 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації					Збільшення кількості дітей, охоплених організованими формами оздоровлення та відпочинку
		Всього по завданню 1		-	-	15,2	-	

Завдання 2. Підвищення рівня поінформованості населення, особливо дітей та молоді, щодо шляхів та можливостей розвитку творчого, освітнього, наукового, робочого потенціалу в умовах кризи. Створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді. Пропаганда та формування здорового способу життя. Утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей

1.	Проведення акцій, організація виступів в місцевих засобах масової інформації, розповсюдження інформаційних матеріалів щодо висвітлення діяльності органів виконавчої влади, напрямки роботи яких стосуються реалізації дитячої, молодіжної, сімейної та гендерної політики	Протягом 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації					Підвищення рівня поінформованості населення району щодо висвітлення діяльності органів виконавчої влади, напрямки роботи яких стосуються реалізації дитячої, молодіжної, сімейної та гендерної політики
2.	Організація та проведення фестивалів, акцій, семінарів, тренінгів, виставок, засідань "круглого столу", інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на пропаганду здорового способу життя та військово-патріотичного виховання молоді	Протягом 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації					Популяризація засад здорового способу життя та профілактика негативних явищ

		Всього по завданню 2	-	-	-	-	
Завдання 3. Надання необхідної всебічної допомоги сім'ям різних пільгових категорій, попередження насильства в сім'ї, популяризація сімейного виховання та ролі родини у формуванні особистості дитини							
1.	Забезпечення видачі посвідчень членам багатодітних родин, ведення контролю та звітності за їх видачею та отриманням на місцях, а також моніторинг надання пільг, передбачених чинним законодавством України, членам багатодітних родин	Протягом 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації				Видача до 350 посвідчень батьків багатодітної сім'ї та до 750 посвідчень дітям багатодітної сім'ї
2.	Організація та проведення заходів, спрямованих на пропагування сімейних цінностей, забезпечення соціального і правового захисту сімей, створення умов для підтримки сімей різних категорій	Протягом 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації			3,0	Утвердження серед молоді цінностей сім'ї та в і д п о в і д а л ь н о г о батьківства
		Всього по завданню 3	-	-	3,0	-	
Завдання 4. Першочергове спрямування роботи на збереження та зміцнення сім'ї, профілактика асоціальних проявів батьків							
1.	Надання адресної допомоги сім'ям, що входять до групи ризику, в рамках проведення Всеукраїнського рейду "Урок"	Вересень 2012 року	Служба у справах дітей Сумської районної державної адміністрації				Підвищення якості життя дітей та підлітків, забезпечення прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на виховання в сімейному оточенні,

								п о п е р е д ж е н н я соціального сирітства
2.	Проведення навчальних семінарів з питань забезпечення прав і законних інтересів дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, для представників органів місцевого самоврядування	Протягом ІІ кварталу 2012 року	Служба у справах дітей Сумської районної державної адміністрації					
		Всього по завданню 4		-	-	-	-	

Завдання 5. Дотримання принципів пріоритетності влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання

1.	Поширення та розповсюдження позитивного досвіду стосовно усиновлення та інших форм сімейного виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також дітей з вадами фізичного та психічного розладу шляхом висвітлення відповідної інформації у засобах масової інформації	Протягом 2012 року	Служба у справах дітей Сумської районної державної адміністрації					Збільшення кількості дітей, усиновлених громадянами України.. Піднесення у суспільстві престижу та авторитету сімей усиновителів
		Всього по завданню 5		-	-	-	-	

Пріоритет 3.2. Грошові доходи населення

Завдання 1. Поліпшення якості життя працюючого населення

1.	Контроль за своєчасним впровадженням	Протягом 2012 року	Т е р и т о р і а л ь н а державна інспекція					З р о с т а н н я середньомісячної
----	--------------------------------------	--------------------	--	--	--	--	--	------------------------------------

	роботодавцями гарантованої державою мінімальної заробітної плати відповідно до діючого законодавства	праці в Сумській області, управління праці та соціального захисту населення РДА					заробітної плати до 2045 гривень
		Всього по завданню 1	-	-	-	-	

1.	Контроль за дотриманням трудового законодавства всіма суб'єктами господарювання в частині своєчасної виплати заробітної плати	Протягом 2012 року	Т е р и т о р і а л ь н а державна інспекція праці в Сумській області, управління праці та соціального захисту населення райдержадміністрації					Своєчасна виплата заробітної плати на підприємствах-боржниках, зменшення упродовж 2012 року заборгованості з виплати заробітної плати на 54,3%
		Всього по завданню 2		-	-	-	-	

1.	Контроль за "тіньовою" зайнятістю населення та виплатою заробітної плати в конвертах	Протягом 2012 року	Територіальна державна інспекція праці в Сумській області, Районна комісія з питань зайнятості населення					Підвищення соціальних гарантій працюючого населення, зменшення частки працівників, яким нараховується заробітна плата в межах прожиткового мінімуму для працездатної особи
		Всього по завданню 3		-	-	-	-	
		Всього по пріоритету		-	-	-	-	

Завдання 1. Збереження існуючих робочих місць та підвищення рівня мотивації до праці

1.	Створення 875 нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності за рахунок власних коштів підприємств, вітчизняних та іноземних інвестицій	Протягом 2012 року	П і д п р и є м с т в а , установи, організації району, виконавчі комітети сільських та селищних рад, галузеві управління райдержадміністрації, управління праці та соціального захисту населення РДА					Стабілізація ситуації на ринку праці в районі,
		Всього по завданню 1		-	-	-	-	
Завдання 2. Працевлаштування незайнятих громадян на вільні та новостворені робочі місця								
1	Створення оперативної бази даних про потребу в працівниках та пропозицію робочої сили	Протягом 2012 року	Сумський районний центр зайнятості, роботодавці					Працевлаштування за направленням районної служби зайнятості не менше 730 осіб,
2.	Визначення обсягів та напрямів організації оплачуваних громадських робіт для незайнятого населення за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел фінансування	Протягом 2012 року	Сумський районний центр зайнятості спільно з місцевими органами влади					залучення до виконання о п л а ч у в а н и х громадських робіт не менше 370 безробітних
		Всього по завданню 1		-	-	-	-	
Завдання 3. Поліпшення якості робочої сили								

1	Здійснення заходів щодо переорієнтації ринку освітніх послуг до потреб роботодавців, підвищення мотивації шкільної молоді до свідомого вибору професії	Протягом 2012 року	Сумський районний центр зайнятості					Охоплення професійним навчанням 319 безробітних громадян
2	Організація професійного навчання для безробітних громадян	Протягом 2012 року	Сумський районний центр зайнятості	80				
		Всього по завданню 2		80			-	
Пріоритет 3.4. Соціальне забезпечення								
Завдання 3. Поглиблення адресності при наданні державних соціальних допомог								
1	Забезпечення своєчасного призначення та виплати державних допомог сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам	Протягом 2012 року	Управління праці та соціального захисту населення райдержадміністрації	38700				Покращення якості життя незахищених верств населення
2	Здійснення капітального ремонту житла інвалідам війни	Протягом 2012 року	Управління праці та соціального захисту населення РДА, відділ ЖКГ РДА	30,0				Покращення якості життя незахищених верств населення
			Всього по завданню 3	38730,0	-	-	-	
			Всього по пріоритету	38700,0	-	-	-	
Пріоритет 3.5. Пенсійне забезпечення								
Завдання 1. Збільшення обсягів надходжень до бюджету Пенсійного Фонду за рахунок підвищення платіжної дисципліни, зменшення боргів активнопідприємств								

1.	Забезпечити належне реагування на невиконання страхувальниками обов'язку щодо повноти та своєчасності сплати страхових внесків засобами адміністративного впливу до посадових осіб боржників	Протягом 2012 року	Управління Пенсійного фонду України в Сумському районі					Забезпечення темпу росту фонду оплати праці роботодавців на рівні 111% та темпу росту власних доходів на рівні 111,4 %
2.	Забезпечити сплату фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності, які працюють за спрощеною системою оподаткування, страхових внесків у розмірі не менше мінімального за кожну особу	Протягом 2012 року	Управління Пенсійного фонду України в Сумському районі					
			Всього по завданню 1	-	-	-	-	
Завдання 2. Забезпечення запровадження Закону України "Про пенсійне реформування"								
1.	Забезпечити призначення та перерахунок пенсій відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та інших законодавчих актів, що регулюють порядок призначення пенсій	Протягом 2012 року	Управління Пенсійного фонду України в Сумському районі					Прогнозні видатки на виплату пенсій і допомоги на 2012 рік – 223,4 тис. гривень
2.	Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи стосовно питань пенсійного забезпечення громадян	Протягом 2012 року	Управління Пенсійного фонду України в Сумському районі					Підвищення обізнаності населення в питаннях призначення пенсій

			Всього по завданню 2	-	-	-	-	
Завдання 3. Забезпечення систематичного висвітлення державної політики пенсійного реформування, всебічного та своєчасного розгляду звернень громадян з питань пенсійного забезпечення. Оперативне та своєчасне вирішення проблем, порушених у зверненнях								
1.	Висвітлення в засобах масової інформації матеріалів про діяльність управлінь Пенсійного фонду в області	Протягом 2012 року	Управління Пенсійного фонду України в Сумському районі					Упровадження соціально справедливої системи пенсійного забезпечення; стабілізація та покращення стану державних фінансів; гарантування своєчасної виплати пенсій у майбутньому; легалізація заробітної плати та зниження рівня тінізації економіки
2.	Щомісячне оприлюднення в засобах масової інформації переліку платників – боржників, які не сплачують страхові внески, чим порушують пенсійні права застрахованих осіб	Протягом 2012 року	Управління Пенсійного фонду України в Сумському районі					
			Всього по завданню 3	-	-	-	-	
Пріоритет 3.6. Охорона здоров'я, материнства та дитинства								
Завдання 1. Удосконалення акушерсько-педіатричної допомоги								
1.	Підвищення рівня забезпечення медикаментами для невідкладної допомоги в амбулаторних умовах дітей пільгових категорій	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація, центральна районна лікарня			25,0		Покращення медикаментозного забезпечення дітей пільгової категорії
			Всього по завданню 1	-	-	25,0	-	
Завдання 2. Забезпечення населення якісною та доступною медичною допомогою								
1.	Безоплатне забезпечення психічнохворих сучасними медикаментами в амбулаторно-поліклінічних	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація, центральна районна			75,0		Зниження рівня захворюваності на психічні хвороби на 1%, первинного виходу

	умовах		лікарня					на інвалідність серед дорослого населення до 2,2 та працездатного – до 3 на 10 тис. відповідного населення,
2.	Організація при Степанівській селищній лікарні 10 ліжок денного стаціонару	Протягом 2012 року	Сумська РДА, центральна районна лікарня			6,1		Підвищення рівня якості медичного обслуговування хворих на до госпітальному етапі.
			Всього по завданню 2	-	-	81,1	-	

Завдання 3. Оптимізація мережі закладів охорони здоров'я

1.	Реорганізація: Степанівського ФАП Сумського району в АЗПСМ	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація, центральна районна лікарня			10,8		П і д в и щ е н н я доступності та з а б е з п е ч е н н я своєчасності надання медичної допомоги сільському населенню, збільшення рівня виявляємості хвороб
			Всього по завданню 3	-	10,8	-		
			Всього по пріоритету 3.6-	-	116,9	-		

Пріоритет 3.7. Освіта

Завдання 1. Забезпечення рівного доступу громадян області до якісної освіти, оптимізація мережі навчальних закладів

1.	Збільшення місць у дошкільних навчальних закладах шляхом вивільнення орендованих приміщень та приміщень, які	Протягом 2012 року	Відділ освіти райдержадміністрації, сільські, селищні ради			20		Збільшення рівня охоплення дітей дошкільною освітою
----	--	--------------------	--	--	--	----	--	---

	використовуються не за призначенням							
2.	Реорганізація Біловодського НВК «ЗОШ І-ІІІ ступенів - ДНЗ» у «ЗОШ І-ІІ ступенів - ДНЗ»	Протяго м 2012 року	Відділ освіти Сумської райдержадміністрації					Оптимізація мережі закладів освіти району відповідно до демографічної ситуації та потреб населення району
			Всього по завданню 1			20		
Завдання 2. Підвищення якості надання освітніх послуг навчальними закладами, модернізація існуючої матеріально-технічної бази закладів освіти								
1.	Оновлення технологічного обладнання на харчоблоках їдалень опорних шкіл освітніх округів	Протяго м 2012 року	Відділ освіти райдержадміністрації			15		Поліпшення умов харчування учнів загальноосвітніх навчальних закладів
2.	Поповнення медичних кабінетів опорних шкіл медичним обладнанням	Протяго м 2012 року	Відділ освіти райдержадміністрації			10		Поліпшення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів
3.	Проведення капітального ремонту покрівлі Косівщинської ЗОШ І-ІІІ ступенів імені Лесі Українки	Протяго м 2012 року	Відділ освіти райдержадміністрації			6 0 районний бюджет		Створення комфортних умов для навчання та виховання дітей
4.	Проведення капітального ремонту приміщення і фасаду спортивної зали Садівської ЗОШ І-ІІІ ступенів	Протяго м 2012 року	Відділ освіти Сумської райдержадміністрації			4 0 районний бюджет		Створення комфортних умов для навчання та виховання дітей
5.	Придбання сучасного	Протяго	Відділ освіти Сумської			10		Підвищення якості

	навчального обладнання для кабінетів фізики, хімії, біології загальноосвітніх шкіл.	м 2012 року	райдержадміністрації					надання освітніх послуг навчальними закладами з природничо-математичних дисциплін
			Всього по завданню 2			135		
			Всього по пріоритету			155		
Пріоритет 3.8. Фізична культура і спорт								
Завдання 1. Розвиток спорту вищих досягнень та пріоритетних для області видів спорту								
1.	Участь у 24 обласних та Всеукраїнських змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів спорту, проведення 12 навчально-тренувальних зборів з підготовки до участі в обласних та Всеукраїнських змаганнях	Протягом 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської районної державної адміністрації			40,0		Забезпечення збереження передових позицій успішної участі спортсменів району в обласних та Всеукраїнських змаганнях
2.	Висвітлення у засобах масової інформації спортивних заходів	Протягом 2012 року	Відділ у справах молоді та спорту Сумської РДА					Забезпечення популяризації здорового способу життя
			Всього по завданню 1		-	40,0	-	
Завдання 2. Розвиток фізичної культури і спорту за місцем проживання та в місцях масового відпочинку населення, у тому числі серед сільського населення								
1.	Забезпечення проведення сільських та селищних змагань з не олімпійських та олімпійських видів спорту та участь у районних змаганнях	Протягом 2012 року	Сільські та селищні ради			У межах видатків, передбачених на		Підвищення рівня залучення до змістовного дозвілля та відпочинку населення, насамперед, молоді із збільшенням на

						фізичну культуру і спорт		1% рівня охоплення населення руховою активністю
2.			Всього по завданню 2		-	-	-	
Пріоритет 3.9. Культура, туризм								
Завдання 1. Забезпечення розвитку культури і культурного розмаїття, підвищення якості культурних послуг								
1	Проведення атестації громадських музеїв району	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської районної державної адміністрації		У межах фінансування галузі	У межах фінансування галузі		Упорядкування мережі громадських музеїв, покращення їх діяльності
2	Проведення 5 районних фестивалів, конкурсів	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської районної державної адміністрації			38,1		З а б е з п е ч е н н я культурного розвитку особистості
3	Висвітлення діяльності галузі в засобах масової інформації	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської районної державної адміністрації			У межах фінансування галузі		І н ф о р м у в а н н я населення про культурно-мистецьку діяльність
			Всього по завданню 1			38,1		
Завдання 2. Зміцнення, розвиток та модернізація матеріально-технічної бази закладів культури								
1	Проведення ремонтних робіт 10 закладах культури,	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської РДА, виконкоми сільських, селищних рад			5 2 0 , 0 сільський бюджет		П о к р а щ е н н я матеріально-технічної бази закладів культури області

2	Технічне оснащення 5 клубних закладів району сучасною апаратурою, музичними інструментами, сценічними костюмами	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської РДА			1 0 , 0 сільський бюджет		
3	Створення Інтернет-центрів у бібліотечних закладах району шляхом отримання грантів міжнародних благодійних фондів	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської РДА, виконавчі комітети сільських, селищних рад				5,0	Покращення інформаційного обслуговування відвідувачів бібліотек
			Всього по завданню 2			530,0	5,0	

Завдання 3. Збереження об'єктів культурної спадщини

1	Участь у науково-дослідній роботі робочої групи з підготовки тому "Звід пам'яток історії та культури України: Сумська область"	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської РДА	---	---	---	---	Підготовка матеріалів для обласного тому пам'яток
			Всього по завданню 3	---	---	---	---	

Завдання 4. Підвищення рівня екскурсійного обслуговування туристів, поширення інформації про туристичні можливості краю

1	Розроблення та впровадження нового туристичного маршруту	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської РДА			3,0		Створення нового туристичного продукту для залучення туристів у район
2	Популяризація туристичного потенціалу району шляхом створення інформаційно-рекламних матеріалів серії "Сумщина"	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської РДА, виконавчі комітети сільських, селищних рад			5,0		Поширення інформації про туристичні можливості краю

	туристична"							
3	Участь у міжрегіональній спеціалізованій виставці-ярмарку "Сумщина. Подорожі та відпочинок".	Протягом 2012 року	Відділ культури і туризму Сумської районної державної адміністрації			У межах фінансування галузі		Популяризація туристичного потенціалу області з метою залучення нових туристів
			Всього по завданню 4			8,0		
Пріоритет 3.10. Інформаційний простір								
Завдання 1. Забезпечення розбудови орієнтованого на інтереси людей, відкритого інформаційного суспільства. Підвищення рівня обізнаності громадськості з актуальних питань державної політики, ходу та завдань економічних і соціальних реформ								
1	Щоденне оперативне інформування громадськості про діяльність органів виконавчої влади через наявні інформаційні канали – офіційний веб-сайт Сумської районної державної адміністрації, періодичні друковані видання, телебачення.	Протягом 2012 року	Сектор з питань внутрішньої політики апарату районної державної адміністрації			156,7		Підвищення рівня довіри населення до місцевої влади, розуміння та підтримка її діяльності
			Всього по завданню 1			156,7	-	
Пріоритет 3.11. Формування толерантного суспільства								
Завдання 1. Залучення громадськості до процесів формування та реалізації державної політики								
1	Проведення зустрічей та консультацій з громадськістю (зборів, громадських слухань, "круглих столів" тощо) з	Протягом 2012 року	Сектор з питань внутрішньої політики апарату РДА, структурні підрозділи					Установлення ефективного зворотного зв'язку між владою й

	метою урахування позиції громадськості щодо визначення пріоритетних завдань для органів влади різного рівня, найважливіших питань розвитку району та вирішення актуальних питань життєзабезпечення населення, у рамках роботи консультативно-дорадчих органів при Сумській РДА(зокрема, громадської ради, інших)		Сумської РДА (відповідальні за роботу консультативно-дорадчих органів при Сумській РДА)					громадськістю району. Активізація участі громадськості у формуванні та реалізації державної та регіональної політики, урахування пропозицій інститутів громадянського суспільства у вирішенні завдань соціально-економічного і культурного розвитку району.
2	Проведення консультацій з громадськістю щодо найважливіших питань розвитку району, вирішення актуальних питань життєзабезпечення населення в рамках роботи консультативно-дорадчих органів при структурних підрозділах Сумської РДА	Протягом 2012 року	Структурні підрозділи Сумської районної державної адміністрації					
3	Проведення за участю представників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування єдиних інформаційних днів, інших заходів (публічних звітів керівників органів влади) для	Другий та четвертий квартали 2012 року	Сектор з питань внутрішньої політики апарату районної державної адміністрації					Проведення роз'яснювальної роботи щодо актуальних правових, економічних, соціальних та інших питань державотворення. Інформування жителів району про діяльність

	інформування громадськості з питань державної та регіональної політики, врахування позиції населення щодо розвитку територій та життєзабезпечення місцевих громад						місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування
4	Проведення заходів щодо відзначення державних свят та пам'ятних дат, зокрема, Дня Перемоги, Дня Конституції України, Дня Державного прапора, Дня Незалежності України, Дня партизанської слави, інших, з широким залученням до їх проведення громадськості	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація, сектор з питань внутрішньої політики, відділ культури і туризму, відділ освіти Сумської районної державної адміністрації.		20		Збереження історичної пам'яті народу, популяризація державницьких поглядів серед громадськості, сприяння консолідації української нації
5	Сприяння в реалізації конституційних прав національних меншин району на задоволення своїх національно-культурних, освітніх та інших потреб: проведення зустрічей із представниками громадських організацій національних меншин, культурно-мистецьких та освітніх заходів.	Протягом 2012 року	Сектор з питань внутрішньої політики апарату районної державної адміністрації				Запобігання проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації, забезпечення розвитку етнічної, мовної та культурної самобутності
			Всього по завданню 1	-	20	-	-

Завдання 2. Підтримка та популяризація ініціатив суб'єктів громадянського суспільства

1	Сприяння реалізації ініціатив інститутів громадянського суспільства для впровадження актуальних та суспільно-значущих проектів на відповідних територіях	Протягом 2012 року	Сумська РДА, виконавчі комітети сільських, селищних рад					Сприяння впровадженню актуальних та суспільно-значущих проектів громадськості
2	Організація заходів з інформування в засобах масової інформації про ефективні приклади співпраці місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з структурними утвореннями політичних партій та інститутами громадянського суспільства	Протягом 2012 року	Сектор з питань внутрішньої політики апарату районної державної адміністрації					Активізація громадської участі в процесах взаємодії органів влади та громадськості. Популяризація діяльності об'єднань громадян
			Всього по завданню 2	-	-	-		

Завдання 3. Дотримання свободи віросповідання, толерантності, утвердження моральних засад співжиття, налагодження співпраці між представниками різних релігійних конфесій та церков

1.	Проведення засідань комісії Сумської районної державної адміністрації зі сприяння додержанню законодавства про свободу совісті та релігійні організації в районі із заслуховуванням звіту голови відповідної комісії районної державної	Щокварталу протягом 2012 року	Сектор з питань внутрішньої політики апарату районної державної адміністрації					Запобігання проявам міжконфесійної ворожнечі, ксенофобії, сприяння консолідації української нації
----	---	-------------------------------	---	--	--	--	--	---

	адміністрації							
Пріоритет 3.12. Охорона навколишнього природного середовища								
Завдання 1. Охорона та раціональне використання земель								
1	Створення захисних лісових насаджень на еродованих землях	Протягом 2012 року	ДП«Сумилісгосп», агро лісгосп.		120,0			Збільшення лісистості.
		Всього по завданню 1			120,0			
Завдання 2. Охорона та раціональне використання водних ресурсів								
1	Проведення робіт, пов'язаних з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму річок, боротьба із шкідливою дією вод, упорядкування джерел водопостачання, інвентаризація водойм	Протягом 2012 року	райдержадміністрація, Токарівська, Северинівська, В.Сироватська, Могрицька, Біловодська сільськи ради, Сумське обласне управління водного господарства.		1132,38			Будівництво нової свердловини, поліпшення технічного стану річок, водойм та гідропоруд. Ремонт дамби сміттєзвалища. Розчистка та впорядкування колодязів.
		Всього по завданню 2			1132,38			
Завдання 3. Охорона та раціональне використання природних рослинних ресурсів								
1	Проведення заходів з озеленення та благоустрою населених пунктів району	Протягом 2012 року	сільські ради, агро лісгосп.		3,0			Розвиток зелених зон, благоустрій населених пунктів
		Всього по завданню 3		-	3,0	-	-	
Завдання 4. Збереження природно-заповідного фонду								
1	Розробка проектів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організація їх територій;	Протягом 2012 року	Низівська селищна рада..		6,2			Створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду, припинення втрат

	створення належних умов утримання об'єктів природно-заповідного фонду							біологічного та ландшафтного різноманіття
		Всього по завданню 4	-	6,2	-	-		
Завдання 5. Раціональне використання та зберігання відходів виробництва і побутових відходів								
1	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин; забезпечення екологічно безпечного збирання, перезатарювання, перевезення, зберігання непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин	Протягом 2012 року	райдержадміністрація, сільські, селищні ради, спеціалізовані підприємства по поводженню з небезпечними відходами.		100,0			Удосконалення обліку відходів; зменшення обсягів накопичених у попередні роки непридатних або заборонених до використання пестицидів, забезпечення екологічно безпечного зберігання непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин
		Всього по завданню 5	-	100,0	-	-		
Завдання 6. Сприяння розвитку екологічної освіти, виховання та пропаганда екологічних знань, громадська екологічна діяльність								
1	Проведення роз'яснювальної роботи з екологічних проблем; фінансування передплати екологічних видань	Протягом 2012 року	Проведення семінару з екологічних проблем; фінансування передплати екологічних видань		0,7			Проведення інформаційної, просвітницької роботи з метою формування у населення розуміння цінності сприятливого для життєдіяльності людини навколишнього природного середовища

		Всього по завданню 6	-	0,7	-	-	
		Всього по пріоритету	-	1362, 28	-	-	
Пріоритет 3.14. Забезпечення законності і правопорядку							
Завдання 1. Підвищення безпеки дорожнього руху							
1	Реалізація заходів, передбачених районною програмою підвищення безпеки дорожнього руху на 2009-2012 роки (затверджена рішенням Сумської районної ради від 18.12.2008)	Протягом 2012 року	Відділ взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи Сумської РДА				Зменшення кількості дорожньо-транспортних пригод та тяжкості наслідків
		Всього по завданню 1	-		-		
Завдання 2. Залучення виробничого потенціалу установ виконання покарань в економіку Сумської області							
1	Реалізація заходів, передбачених обласною програмою залучення виробничого потенціалу установ виконання покарань в економіку Сумської області на 2010-2015 роки (затверджена рішенням Сумської обласної ради від 15.10.2010)	Протягом 2012 року	Відділ взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи апарату Сумської обласної державної адміністрації			2510	П і д в и щ е н н я е ф е к т и в н о с т і в и к о р и с т а н н я виробничого потенціалу підприємств, установ виконання покарань, створення нових робочих місць та досягнення максимального рівня забезпечення засуджених роботою
			Всього по завданню 2	-	-	2510	
			Всього по пріоритету			2510	
Пріоритет 4. Розвиток міжнародної співпраці							

Завдання 1. Пошук нових партнерів та ринків збуту товарів та послуг							
1	Організація участі суб'єктів господарювання району в регіональних, національних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах	Протягом 2012 року	Управління економіки, управління агропромислового розвитку РДА, виконкоми сільських, селищних рад				Відновлення позицій на зовнішніх ринках провідних експортерів району подальше просування на світові ринки товарів та послуг виробників району
			Всього по завданню 1	-	-	-	

Завдання 2. Подальший розвиток міжрегіонального та транскордонного співробітництва							
1	Участь в проведенні "Дня Європи"	Травень-червень 2012 року	Управління економіки РДА, сектор з питань внутрішньої політики РДА				Формування позитивної громадської думки щодо євроінтеграційного курсу України та ознайомлення якомога ширшого кола громадськості з європейськими цінностями та традиціями
			Всього по завданню 2	-	-	-	
			Всього по пріоритету	-	-	-	

Пріоритет 5. Поліпшення якості державного управління							
Завдання 1. Запровадження та ефективне функціонування системи управління якістю згідно з вимогами ДСТУ ISO 9001:2001 в апараті та структурних підрозділах Сумської районної державної адміністрації відповідно до "Програми запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади"							
1.	Запровадження та забезпечення функціонування системи управління якістю згідно з ДСТУ ISO 9001:2009	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	У межах коштів, передбачених в державному та місцевому бюджетах, а також за рахунок інших джерел відповідно до законодавства			Надання споживачам адміністративних послуг Сумською РДА Дотримання надавачами послуг вимог, затверджених настанов з

					якості та методик процесів сертифікованих послуг згідно з ДСТУ ISO 9001:2009
Завдання 2. Проведення районного конкурсу "Кращий державний службовець"					
1.	Організація та проведення районного конкурсу "Кращий державний службовець"	Травень 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	У межах затверджених у бюджетах призначень під час складання кошторису	Виявлення найкращих представників органів державної влади в районі для їх участі у II обласному турі конкурсу
Завдання 3. Проведення Всеукраїнської спартакиади серед збірних команд державних службовців Сумського району					
1.	Організація та проведення районного етапу змагань Всеукраїнської спартакиади	Січень-квітень 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	У межах затверджених у бюджетах призначень під час складання кошторису	Залучення державних службовців до занять фізичною культурою і спортом, організація їх активного відпочинку, розвиток найбільш популярних видів спорту, пропаганда здорового способу життя
Завдання 4. Участь Сумської районної державної адміністрації в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу "Приязна адміністрація"					
1.	Участь в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу "Приязна адміністрація" та проведення низки заходів на районному рівні щодо впровадження ефективних форм і методів роботи	2012 рік	Сумська районна державна адміністрація	У межах затверджених у бюджетах призначень під час складання кошторису	забезпечення доступу кожного громадянина до інформації щодо діяльності районної державної адміністрації та покращення якості надання адміністративних послуг
Завдання 5. Забезпечення місцевими органами виконавчої влади електронного кадрового обліку державних службовців (електронна особова справа), відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 року № 1151 "Про внесення змін до порядку ведення особових справ державних службовців в органах виконавчої влади"					
1.	Експлуатація програмного забезпечення для вирішення	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	У межах затверджених у бюджетах призначень під час	Забезпечення ефективного функціонування ЄДКС

	питань щодо ведення комп'ю-терного обліку електронних особових справ державних службовців			складання кошторису	"Кадри", системи електронного обліку особових справ державних службовців
Завдання 6. Створення колективних точок доступу до адміністративних послуг в районній державній адміністрації					
1.	Установлення мережі інформаційних пристроїв – "інформантів" та забезпечення надання громадянам послуг через бездротову мережу Wi-Fi	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація, Сумська районна рада	У межах коштів, передбачених для фінансування заходів Регіональної програми інформатизації на 2010-2012 роки в обласному та місцевих бюджетах	Запровадження доступу до адміністративних послуг органів державної влади ч е р е з електронно-комуні-каційні системи
Завдання 7. Проведення районного огляд-конкурсу "Відкритість. Дієвість. Якість"					
1.	Визначення кращих надавачів послуг серед структурних підрозділів районної державної адміністрації та підвищення якості х послуг, які надаються апаратом районної адміністрації	Протягом 2012 року	Сумська районна державна адміністрація	У межах затверджених у бюджетах призначень під час складання кошторису	Запровадження практичного досвіду якісного надання послуг громадянам та організаціям в роботі районної державних адміністрацій, її структурних підрозділів
		Всього по пріоритету		-	-
				-	-

Додаток 2 до Програми

Основні показники економічного і соціального розвитку Сумського району на 2012-2014 роки

Показник	Одиниця виміру	2010 рік звіт	2011 рік очік.	2012 рік прогноз	2013 рік прогноз	2014 рік прогноз
1	2	3	4	5	6	7
<u>Промисловість</u>						
Індекс промислової продукції (у % до попереднього року)	%	66,2	67,0	70,0	80,0	90,0
Обсяг реалізованої промислової продукції у діючих цінах	Тис.грн	62329,3	45000,0	45225,0	45450,0	45678,0
(у % до попереднього року)	%	74,3	72,2	100,5	100,5	100,5
Кількість інноваційно активних підприємств	одиниць	0	0	0	0	0
Упроваджено нових технологічних процесів	одиниць	0	0	0	0	0
<u>Сільське господарство</u>						
Валова продукція сільського господарства	тис. гривень	298192	383750	390510	394420	398350
(у % до попереднього року)	%	89	130	102	101	101
Обсяги виробництва валової продукції рослинництва у % до попереднього року	%	83	140	101	101	101
Виробництво продукції рослинництва:						
зернові та зернобобові включаючи кукурудзу	тонн	109500	193120	194330	195500	196680
цукрові буряки	тонн	80462	122350	123450	124200	125070
соняшник	тонн	11199	21530	16400	16400	16400
Обсяги виробництва валової продукції	%	100	114	102	101	101

тваринництва у % до попереднього року						
Виробництво продукції тваринництва:						
реалізація худоби та птиці на забій (у живій вазі)	тонн	5950	5994	6177	9180	6211
молоко	тонн	40248	43075	44275	43500	43530
яйця	тис.шт.	32476	92199	93946	94000	94000
<u>Будівництво, інвестиційна діяльність</u>						
Обсяг виконаних будівельних робіт	тис. гривень	5020	5800	5800	5800	5800
(у % до попереднього року)	%	81,5	115,5	100,0	100,0	100,0
1	2	3	4	5	6	7
Введення в експлуатацію житла загальної площі	тис. кв. м	13,6	13,7	14,0	14,0	14,5
Обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах	тис.грн	79485,0	87433,5	96176,8	106275,3	117753,1
(у % до попереднього року)	%	111,2	109,9	110,2	110,5	110,8
Прямі іноземні інвестиції (збільшення капіталу)	Тис. доларів США	69,9	69,9	70,0	70,5	71,5
Загальний обсяг зовнішньоторговельного обороту товарами та послугами,	тис. доларів США	3401,5	3200,0	3800,0	3942,0	4104,5
(у % до попереднього року)	%	87,7	94,1	118,7	103,7	104,1
Експорт товарів та послуг	тис. доларів США	2656,7	2200,0	2300,0	2403,0	2525,5
(у % до попереднього року)	%	86,3	82,8	104,5	105,1	105,1
Імпорт товарів та послуг	тис. доларів США	744,8	1000,0	1500,0	1539,0	1579,0
(у % до попереднього року)	%	92,7	134,2	150,0	102,6	102,6
<u>Фінансові показники</u>						
Збір податків, зборів та інших обов'язкових платежів до зведеного бюджету	млн. гривень	53,6	59,1	61,4	61,5	61,6
(у % до попереднього року)	%	105,2	110,2	103,9	100,2	100,2

Збір податків, зборів та інших обов'язкових платежів до державного бюджету, млн. грн.	млн. гривень	14,9	14,2	14,7	13,3	14,4
(у % до попереднього року)	%	108,3	95,3	103,5	90,7	92,5
Надходження податків, зборів та інших обов'язкових платежів до місцевих бюджетів (без трансфертів з держбюджету), млн. грн.	млн. гривень	38,7	44,9	46,7	49,5	51,5
(у % до попереднього року)	%	105,6	116,0	104,0	105,9	104,2
Прибутки прибуткових підприємств	тис. гривень	40702,8	42000,0	43000,0	43860,0	449
<u>Показники рівня життя</u>						
Фонд оплати праці робітників і службовців, працівників сільського господарства, малих підприємств (без військовослужбовців)	тис. гривень	163700,0	188300,0	214000,0	240000,0	277000,0
1	2	3	4	5	6	7
Середньомісячна заробітна плата номінальна	гривень	1530	1763	2045	2230	2453
Темп зростання (зменшення) реальної заробітної плати, у % до попереднього року	%	114,8	115,2	116,0	109,0	110,0
Створено робочих місць	од.	927	700	875	890	890
<u>Споживчий ринок</u>						
Оборот роздрібної торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб)	тис. гривень	62368,6	96720	154752	162644	171590
(у % до попереднього року)	%	113,4	156,0	160,0	105,1	105,5
Обсяги реалізованих послуг	тис. гривень	37128,0	61888,9	62507,8	63132,9	59976,2
(у % до попереднього року)	%	97,9	160,0	101,0	101,0	0,95

Додаток 3 до Програми

**Перелік програм по галузях,
які будуть реалізовуватись в Сумському районі протягом 2012 року**

1	2	3	4	5
№ з/п	Назва програми	Термін реалізації, (початок/за кінчення)	Обсяги фінансування передбачені програмою на 2012 рік (всього, у тому числі по державному (ДБ), обласному (ОБ), місцевих (МБ) бюджетах та інших джерелах)	Очікуваний результат за підсумками 2012 року
Ефективне функціонування агропромислового комплексу				
1.	Програма використання та охорони земель Сумського району на 2007-2015 рр.	2007-2015р р.	76,7 – кошти місцевих бюджетів(за рахунок коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва.)	Розробка проекту розмежування земель державної і комунальної власності населених пунктів, проведення культуртехнічних робіт (поліпшення кормових угідь) на території Басівської сільської ради
2.	Програма проведення утилізації заборонених та непридатних отрутохімікатів в Сумському районі в період 2008-2015 рр.	2008-2015р р.	Всього: 1264, в т.ч.: - кошти єдиного консолідованого фонду охорони навколишнього середовища – 100; - кошти сільськогосподарських підприємств – 10; - кошти обласного фонду охорони навколишнього середовища – 120;	Поліпшення екологічного стану району, захист здоров'я населення.

			- кошти державного фонду охорони навколишнього середовища – 984; - кошти сільських (селищних) рад – 50.	
Енергозабезпечення та енергозбереження				
	Програма скорочення споживання природного газу в установах бюджетної сфери та населення Сумського району у 2009-2015 роках за рахунок використання місцевих видів палива	2009-2015 роки	Всього – 6756,1 тис.грн рівень: РБ – 4738,4 тис. гривень; інші – 2017,7 тис. гривень	Скорочення споживання природного газу в закладах бюджетної сфери. Збільшення обсягів виробництва та використання місцевих поновлювальних видів палива.
Підприємницька діяльність				
	Програма підтримки малого підприємництва в Сумському районі на 2011-2012 роки	2011-2012 роки	РБ – 141,0 тис. гривень; інші – 160,0 тис. гривень	Нарощування обсягів реалізації продукції, збільшення внеску малих підприємств та приватних підприємців-фізичних осіб у валовий внутрішній продукт району, підвищення продуктивної зайнятості населення, вирішення соціальних проблем району
Житлово-комунальне господарство				
	Районна програма «Реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2011-2014 роки», затверджена рішенням Сумської районної ради від 02.12.2011	2011-2014 роки	Всього – 54016 тис. гривень: ДБ – 39664 тис. гривень; МБ – 11664 тис. гривень; Інші – 2688 тис. гривень	Підвищення якості надання житлово-комунальних послуг
	«Районна програма "Питна вода" на 2006-2020 роки, затверджена рішенням Сумської районної ради від 07.09.2005	2006-2020 роки	В січні місяці буде внесено зміни до програми «Питна вода»	Забезпечення населення якісною питною водою та запобігання забруднення навколишнього середовища
	Районна програма "Сільська криниця" на 2008-2015 роки, затверджена рішенням Сумської	2008-2015 роки	Всього – 200,0 тис. гривень: ОБ – 100,0 тис. гривень; МБ – 100,0 тис. гривень;	Забезпечення населення сільської місцевості якісною питною водою з шахтних колодязів

районної ради від 31.07.2009				
Охорона здоров'я населення				
Репродуктивне здоров'я нації до 2015 року, затверджена рішенням Сумської районної ради від 14.03.2008	2008-2015 роки	Всього – 15,9 тис. гривень: МБ – 15,9 тис. гривень;	Поліпшення репродуктивного здоров'я населення як важливої складової загального здоров'я, що впливає на демографічну ситуацію та забезпечення соціально-економічного розвитку країни	
Обласна програма забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД, затверджена рішенням Сумської районної ради від 15.04.2009	2010-2013 роки	Всього – 51,5 тис. гривень: МБ – 51,5 тис. гривень	Здійснення заходів з профілактики ВІЛ-інфекції. Забезпечення вільного доступу до консультування і безоплатного тестування на ВІЛ-інфекцію різних категорій населення та доступу ВІЛ-інфікованих до антиретровірусної терапії	
Програма "Цукровий діабет" на 2010-2013 роки, затверджена рішенням Сумської районної ради від 30.09.2011	2010-2013 роки	Всього – 223,3 тис. гривень: МБ – 223,3 тис. гривень	Забезпечення належного лікування хворих на цукровий діабет. Стабілізація первинного виходу на інвалідність та смертності внаслідок ускладнень, зумовлених захворюванням на цукровий діабет, своєчасне виявлення цукрового діабету. Забезпечення хворих інсулінозалежним цукровим діабетом безкоштовними високоякісними інсулінами	
"Регіональна програма боротьби з онкологічними захворюваннями на 2012-2016 роки", затверджена рішенням Сумської районної ради від 30.03.2011	2012-2016 роки	Всього – 15,0 тис. гривень: МБ – 15,0 тис. гривень;	Здійснення заходів з профілактики онкологічних захворювань, своєчасне виявлення онкологічних захворювань, забезпечення належного лікування онкологічних хворих	
Регіональна програма «Антигепатит» на 2007-2012 роки, затверджена рішенням Сумської районної ради від 21.11.2007	2007-2012 роки	Всього – 4,5 тис. гривень: МБ – 4,5 тис. гривень;	Зниження захворюваності гострим гепатитом В у 2-3 рази, Стабілізація захворюваності гострим вірусним гепатитом С.	
Соціальний захист, демографічний розвиток, підтримка дітей та молоді, гендерна політика				
Програма соціальної підтримки осіб, яким виповнилося 100 і більше років на 2012 – 2013 роки, затверджена	2012 -2013 роки	Всього – 18,936 МБ – 18,936	Матеріальна підтримка осіб похилого віку	

рішенням Сумської районної ради від 02.12.2011			
Програма соціальної підтримки фізичних осіб, які надають соціальні послуги на 2012-2013 роки, затверджена рішенням Сумської районної ради від 02.12.2011	2012 -2013 роки	Всього – 198,96 МБ – 198,96	Матеріальна підтримка фізичних осіб, які здійснюють догляд за інвалідами, особами похилого віку, які потребують постійного стороннього догляду.
Програма соціальної підтримки осіб з обмеженими фізичними можливостями на 2010-2015 роки на території Сумського району, затверджена рішенням Сумської районної ради від 13.05.2010	2010-2015 роки	Всього – 34,214 МБ – 34,214	Облаштування помешкань осіб з обмеженими фізичними можливостями пандусами, надання їм пільг за користування Інтернетом, надання пільг на житлово-комунальні послуги інвалідам по зору 1 групи та інвалідам 1 групи із захворюванням хребта та спинного мозку.
Програма та порядок надання та перерахування коштів районного бюджету на відшкодування витрат, пов'язаних з наданням пільг почесним донорам України, мешканцям Сумського району у 2011-2012 роках, затверджена рішенням Сумської районної ради від 22.09.2010	2011-2012 роки	Всього - 13,839 МБ – 13.839	Надання почесним донорам пільг на житлово-комунальні послуги.
Районна програма «Реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», затверджена рішенням Сумської районної ради від 30.06.2010	2012-2017 роки	Районний бюджет -35 тис.грн	Реалізація державних гарантій і конституційних прав дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування на сімейне виховання
Районна комплексна програма "Молодь Сумщини" на 2011-2015 роки, затверджена рішенням Сумської районної ради від	2011-2015 роки	Районний бюджет -11,9 тис.грн	Збільшення відсотка молоді, залученої до участі в заходах та проектах у рамках реалізації державної молодіжної політики. Підвищення рівня участі молоді в реалізації державної молодіжної політики

30.03.2011				
Районна програма розвитку фізичної культури і спорту на 2012 рік (буде прийнята на черговій сесії районної ради)	2012 рік	Районний тис.грн	бюджет -78,0	Залучення широких верств населення до занять фізичною культурою і спортом
Районна програма підтримки сім'ї до 2012 року (буде прийнята на черговій сесії районної ради)	2012 рік	Районний тис.грн	бюджет – 3,0	Створення правових, соціальних і економічних умов для належного існування і розвитку сім'ї
Районна програма «Забезпечення умов для проживання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2011-2015 роки», затверджена рішенням Сумської районної ради від 04.08.2011 року	2012-2015 роки	Районний тис.грн	бюджет – 500	Зменшення кількості безпритульних, забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа або покращення умов їх проживання
Програма зайнятості населення Сумського району на 2012-2014 роки	2012-2014			<p>Зменшення кількості незайнятих громадян, що будуть користуватися послугами центру зайнятості за рахунок розвитку підприємницької діяльності, малого та середнього, сімейного бізнесу;</p> <p>Зниження рівня і тривалості безробіття шляхом збільшення рівня укомплектування вакансій та більш активного пошуку підходящої роботи в пошуковий період;</p> <p>Покращення якості профінформаційних та профконсультаційних послуг шляхом використання спеціально оснащеного транспортного засобу «Мобільний центр професійної орієнтації».</p> <p>Збільшення рівня охоплення активними заходами незайнятих трудовою діяльністю громадян за рахунок впровадження нових механізмів співпраці із соціальними партнерами, роботодавцями</p>
Сучасна і якісна освіта				

	Програма розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року, затверджена рішенням Сумської районної ради від 09.06.11	2011-2014 роки	Усього – 703,6 тис.грн. РБ – 703,6 тис. грн.	Створення умов для духовного, інтелектуального, творчого та фізичного розвитку дітей та учнівської молоді
	Районна програма «Учитель», затверджена рішенням сесії районної ради 31.08.2006 року	2006-2012 роки	Усього – 3103,4 тис.грн. РБ – 3103,4 тис.грн.	Забезпечення економічних і соціальних гарантій професійної самореалізації педагогічних працівників та утвердження їх високого соціального статусу в суспільстві
	Районна цільова програма "Дитячі меблі Сумщини" на період до 2015 року, схвалена розпорядженням голови районної державної адміністрації від 04.11.2011 року № 1029	2011-2015 роки	Усього – 851,05 тис. грн. МБ – 851,05 тис. гривень	Створення сприятливих умов для перебування дітей у дошкільних навчальних закладах району
Культура				
	Програма розвитку туризму в районі на 2011-2015 роки	2011-2015	Усього – 69,9 тис.грн. РБ – 69,9 тис.грн	Популяризація туристичного потенціалу району шляхом розроблення нових маршрутів та видання рекламної продукції
Внутрішня політика				
	Програма забезпечення права громадян на одержання інформації про діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування і фінансової підтримки засобів масової інформації на 2012 рік (буде затверджена на черговій сесії районної ради)	2012 рік	Усього – 156,745 тис.грн. РБ – 156,745 тис. гривень.	Фінансування засобів масової інформації відповідно до Законодавства України;, реалізація права громадян на одержання інформації про діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, права органів державної влади та місцевого самоврядування на розміщення інформації про свою діяльність в засобах масової інформації, прозорість та відкритість в роботі органів державної влади.

	Програма підтримки ветеранських організацій Сумського району на 2012 рік	2012 рік	Усього – 20,0 тис.грн. РБ – 20,0 тис. гривень	Забезпечення підтримки ветеранських організацій Сумського району для підвищення ефективності їх діяльності та забезпечення їх тісного співробітництва з органами державної влади та місцевого самоврядування, захисту прав громадян, що віднесені до категорії ветеранів.
	Програми інформатизації Сумського району на 2011-2012 роки	2011-2012 роки	РБ- 43,0 тис.грн	Підвищення оперативності та ефективності прийняття управлінських рішень керівництвом району, забезпечення доступу спеціалістів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до оперативних інформаційних та аналітичних баз даних, забезпечення ефективного впровадження Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування району
Охорона навколишнього природного середовища				
	Програма проведення утилізації заборонених та непридатних отрутохімікатів в Сумському районі на період до 2015 року, затверджена рішенням третьої сесії Сумської районної ради шостого скликання від 30.12.2010	2011-2015 роки	Кошти єдиного районного консолідованого фонду ОНПС – 500,0 тис. гривень.	Поліпшення екологічної ситуації в області, раціональне використання і відтворення водних ресурсів